

DIDŽIOJO KARO 3 METŲ SUKAKTIS 310,140,000 PAVERTŲ ŽMONIŲ

Rugsėjo 1 dieną sukako lygiai trys metai nuo prasidėjimo dabartinio karo. Tą dieną, 1939 metais, pirmus šiuos iššovė vokiečiai į lenkų žemę. Nuo to laiko tęsiasi vienas baisiausių ir žiauriausių istorijai žinomų karų. Šiandien kare dalyvauja jau veik visos pasaulis.

Nuo rugsėjo 1 dienos, 1939 metų, pasaulis nukentėjo daugiau, negu kuomet nors pirmiau. Karo laukuose žuvo milijonai karių. Karu palietose srityse žuvo milijonai nekaltų žmonių. Daugybė miestų liko tik griuvėsiai. Vargas didelis ten, kur peršliaužė moderniška karo mašina.

Siame kare kariauja dvi priešingos pusės: demokratiškoji ir agresoriškoji. Pirmoji pusė kariauja už žmonių laisvę ir geresnį gyvenimą. Antroji pusė kariauja už žmonių pavergimą ir, jei laimėtų, nežmonišką išnaudojimą. Kol kas agresoriai sekasi. Per pirmuosius, antruosius ir dalį trečiųjų metų agresoriai šluote šlavė per žemių žemes. Juos sunku buvo sulaukyti bile kur. Kur jie žengė — ėjo pirmyn. Iki pastarųjų laikų agresoriai užėmė 2,648,173 kvadratinės mylios svetimų žemių Europoje ir Azijoje. Iki šių dienų jie jau yra pavergę 310,140,000 žmonių. Bet pastarujuoju laiku jie rodo lyg ir pailsimo. Pailsimas pradėjo rodytis po to, kai gruodžio mėnesį, 1941 metais, musų kraštas Amerika buvo įtrauktas į karą. Tiesa, agresoriai ir po to nemaža žemių užėmė ir nemaža žmonių pavergė. Bet pati karo eiga pradeda eiti kita linkme. Japonai atmušami Ramiajame vandenyne ir Kinijoje, naciai sulaukomi ir kai kur jau stumiami atgal Rusijoje.

Kai įstojo į karą, Amerika nebuvo prisirengus. Bet dabar Amerikoje užsukta didelė industrinė mašina gaminiui karo reikmenų. Pirm įstojimo į karą, Amerika turėjo visai mažą kariuomenę ir mažą karo mašiną. Dabar Amerikos kariuomenė jau suvirė keturių milijonų gerai prirenktų ir rengiamų vyrų. Dabar Amerikos karo padargai ima pirmenybę visur, kur tik eina susirėmimai. Amerikos kariai dalyvauja veik visuose frontuose.

Sukakus trims karo metams, dar tebeina didelė ir kruvina žūtbutis. Kada ši didelė kova užsibaigs, nėra žmogaus, kuris atspėtų. Bet ji užsibaigs. Užsibaigs gal už kelių mėnesių, gal už metų, o gal dar už kelių metų. Bet ji užsibaigs ir bus laimėta laisvę mylinčių žmonių. Ją laimės Amerika ir jos talkininkas.

Po karo tikimasi kitokio gyvenimo. Po karo demokratiškos valstybės prižada išlaisvinti visas pavergtas mažas ir dides valstybes. Mes tikimės, kad po karo bus išlaisvinta ir mūsų senoji tėvynė Lietuva. Po šio didelio karo agresoriai bus suvaldyti taip, kad jie daugiau nepakeltų galvos žmonių gyvybių ir didelių turtų naikinimui. Tikimasi pasaulį sutvarkyti taip, kad jame būtų miela gyventi kiekvienam žmogui. Tačiau kol ši kova bus laimėta, reikės dar didelio pasisventimo. Reikės daug gyvybių ir daugybės gėrybių išseikvojimo.

Bendrų Jiegu Vienijimasis

Neseniai Maskvoje ir Artimuose Rytuose lankėsi Anglijos premieras Winston Churchill. Su juo taipgi buvo ir prezidentas Rooseveltas. Churchill su juo taipgi buvo ir prezidentas Rooseveltas. Churchill su juo taipgi buvo ir prezidentas Rooseveltas.

Ponas Churchill iš šios kelionės sugrįžo gerame upe. Iš to jo upo spėjama, kad antro fronto klausimas jau išrištas ir gal netrukus prasidės veikimas.

Sugrįžęs į Angliją, Churchill netrukus sukviė Anglijos kabinetą pasitarimui. Manoma, kad šiame pasitarime jis pilnai painformavo apie savo

lankymąsi Maskvoje ir Artimuose Rytuose ir apie padarytus karo planus. Nors šiuo tarpu karo laukuose neišrodė pergeriausia, bet iš Churchill gero upo reikia suprasti, kad netrukus galės būti pradėti nauji karo žygiai kovojimui prieš agresorius.

Rusai premiero Churchill ir prezidento Roosevelto atstovų Harisman atsilankymu labai patenkinti, nes jų atsilankymas Maskvoje padeda subendrinti demokratines valstybes sumušimui agresorių. O reikia žinoti, kad kova prieš agresorius turi jungti visus laisvę mylinčius žmones. Ir kadangi dabar gana tampriai veikia Amerika, Anglija ir Rusija, reikia abejoti, kad agresoriai nebus sumušti.

Ims Kariuomenėn 45-50 Metų Vyrus

Prareitą savaitę karo sekretorius Simson pranešė, kad kariuomenėn bus imami vyrai, kurie yra sulaukę 45 ar 50 metų amžiaus. Tai pranešdamas, sekretorius pažymėjo, kad "mes bandome sudaryti didelę kariuomenę".

Jis taipgi pažymėjo, kad daugelis vyrų nepateko į kariuomenę, nes kariuomenėn buvo nustačiusi peraukštą fizinį standartą. Bet dabar šie nuo-

statai bus visai panakinti. Tuo tarpu kiek laiko atgal prezidentas Rooseveltas pareiškė, kad šiuo metu Amerikos kariuomenėn sudaro apie 4,000,000 vyrų. Kariuomenėn pareiškė, kad senesnieji vyrai, kurie yra sulaukę tarpe 45 ir 50 metų amžiaus, bus panaudoti karo departamento darbams, kad jie galėtų pavaduoti jaunesnius ir galinges kariauti vyrus.

Rusai Laimi Prie Maskvos

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS

RADIO PROGRAMAI

Lisabonas. — Lietuvos radio stočių programose žinių apie Lietuvos gyvenimą beveik visiškai nebeduodama. Programai susideda daugiausia iš koncertų, kaimų arba vokiškų pranešimų. Tris kartus per dieną vokiečių propagandinius pranešimus dažnas perskaito lietuviškai iš Vyslos (Weichsel) radio stoties. Gražiausia, kad lietuvius moko "melės savo tautai ir savo žemei" ne kas kitas, kaip — vokiečių komisaras Kauno srityje Lentzen...

RENKA DRABUZIUS

Lisabonas. — Tarp liepos mėn. 1 ir 15 d. visoje Lietuvoje renkami seni drabužiai. "Kauener Zeitung" rašo, kad iš jų frontui busių gaminami nauji drabužiai.

IMA VILNAS

Lisabonas. — Vokietijos generalinis komisaras Lietuvoje paskelbė, kad iš šio pavasario kirpimo nuo kiekvienos avies reikia atiduoti pusę kilogramo vilnų, o nuo kiekvieno ėriuko — 1/4 kg.

APZIURI BUTUS

Lisabonas. — Vokietijų komisaras Kauno mieste išleido įsakymą, pagal kurį visus butus apžiūrės specialiniai vokiečių įgaliotiniai. Tai esą daroma rušium su vis didėjančia butų stoka. Į tuos butus, kuriuose vokiečių įgaliotiniai nustatys, jog ten gyvena "permažai" žmonių, bus privalomai apgyvendinama. Įsakymas pabrėžia, jog jo nuostatai neličia tų pastatų, kurie "priklauso vokiečių kariuomenei."

SAVISALPA

Lisabonas. — Savitarpinė Pagelba Vilniuje per 4 žiemos mėnesius surinko aukų 351,532 markes. Mieste šelpiama 2,100 žmonių.

Išmokės Karių Priedus

Suvienytų Valstijų vyriausybė paskelbė, kad kariuomenėn pašauktų vyrų pasilikę priklausomieji asmenys netrukus po rugsėjo pirmos dienos gaus nuskirtą sumą pinigų iš kariuomenės. Taip pat tikimasi, kad ir jurininkų, marinų bei pakraščiu sargybos (coast guard) giminių ir artimieji giminės gaus čekius tuo pačiu laiku, nes prezidentas Rooseveltas jau pasirašė įstatymo priedą, sulig kurio kareivių artimųjų šalpa bus išmokama anksčiau,

Naciai Išveža Žuvis

Spaudos žiniomis, žuvų gaudymas Lietuvoje vyksta ne tik Šventosios uoste, Baltijos jūros pakrantėse, bet ir ežeruose, kurių žuiklavimo tikslams naudojama 115,000 hektarų bendro paviršiaus.

Ziemos metu žuiklavimu verčiasi apie 1,000 žmonių, o vasarą šis skaičius padidėja iki 2,000 žmonių. Žuiklavimu juroje užsiima apie 350 žvejų.

Šventosios uosto žvejai turi 9 didelius žuiklavimo laivus,

GRYBŲ ĮSTATYMAS

Lisabonas. — Lietuvoje išleistas įsakymas, kad daržovės, uogas ir grybus surinkusieji neturi teisės parduoti tiesiog vartotojui, o privalo parduoti tam tikrai "Centrali", kuri tuos dalykus pristato vokiečių karo ligoninėms.

RAGINA Į KARIUOMENĘ

Lisabonas. — Jau buvome rašę, kad Lietuvos jaunimas vėl pradėta raginti stoti į Vokietijos "darbo tarnybą". Į vokiečių tarnybą priimami jaunuoliai, gimę tarp 1921 ir 1924 metų. Tiems 7-tos klasės gimnazistams, kurie įstoja į "darbo tarnybą", išduodami brandos atestatai. Jie jau nebeturėsią lankyti aštuntos klasės. Šį kartą į "darbo tarnybą" priimami ne tik jaunuoliai, bet ir mergaitės, gimusios 1923 metais.

MAISTO BRANGUMAS

Lisabonas. — "Kauener Zeitung" rašo, kad už vieną kiaušinių "juodojoje biržoje" mokama tarp 80 fenigų ir 1 markės, už pieno litrą 2 markės, už litrą grietinės — 13 markių. Grietinės gamyba iš viso uždrausta. Už medines sandales, prie kurių pritaisytas odinis dirželis, mokama 15 markių, už seną dviračio pedaly — 40 markių. Kaip žinome, prieš karą oficialė markės vertė buvo 40 amer. centų. Net daržovių ukinkai neturi teisės pardavinėti vartotojams. Jos turi eiti per "Sodybos" bendrovę.

DRĄSI GELIŲ PARDAVEJA

Kauener Zeitung aprašinėja atsitikimą, kai Kaune viena gėlių pardavėja vienam vokiečiui atšovusi: "Vokiečiams aš neparduodu..." Kas atsitiko su šia drąsia gėlių pardavėja po tokio jos pareiškimo, laikraštis neskelbia.

negu lapkričio 1 d. šiais metais. Tuo tarpu karo departamentas apskaičiuoja, kad su pirmuoju čekiu bus išmokama visa susidariusi suma, o vėliau po kiekvieno mėnesio pirmos dienos bus nuolat išmokama nustatytoji pinigų suma. O kariuomenės pareigūnai apskaičiuoja, kad kiekvienam milijoniui karių atatenka bent vienas milijonas asmenų, kuriems turės būti išmokama kareivio dalis.

145 vidutinius bei motorinius laivus ir apie 70 valčių. Uostų valdo vandens dalių valdyba, kuri rūpinasi uosto pagilimu bei jūros smėlio išsekimu.

Uosto drbtuvėse statomi nauji žvejų laivai. Šventosios uoste veikia žuvų rudykla, o Palangoje — žuvų sudymo įmonė. Šiais metais tikimasi pagauti apie 700,000 kilogramų ežerų žuvis. Bet kas iš to: pagautą žuvį vokiečiai siunčia Vokietijon.

Žinios-žinėlės

Washington, D. C. — Rugsėjo 1 dieną prasidėjo ketvirtieji metai Antro Pasaulinio Karo. Su ketvirtųjų metų pradžia agresorių jėgos Egipte, komanduojamose vokiečių maršalo Hommel, atidarė naują ofensivą prieš anglų jėgas link Aleksandrijos. Tą pačią dieną nacių jėgos kiek pažengė pirmyn. Stalingrado fronte, pietų Rusijoje. Iš Londono pranešama, kad Suvienytų Valstijų ir anglų lakunai pasiekmingai bombardavo Tobruk uostą Libijoje ir priešė laivus toje pat apielinkėje.

Maskva. — Rusų karo vyriausybė paskelbė, kad rugpjūčio 31 dieną rusų karo jėgos pažengė pirmyn Kletskaja srityje ir vakarus prie Don upės ir taip pat pirayn paėjo Rzev fronte, šiaurinėje Maskvos apielinkėje. Rusai vienoje daly jau praėjo mūšimą miestą ir susirėmimai eina pačiame mieste.

Chungking, Kinija. — Kinų pasisekimai prieš japonus vis didėja. Pastaromis dienomis kinai atsiėmė iš japonų keletą gana svarbių strateginių vietovių, kurios randasi pajurio srityje. Suvienytų Valstijų lakunai pasiekmingai bombardavo Japonijos lėktuvų bazes Burmoje ir Indo-Kirijoje, nenustodami nė vieno lėktuvo.

Australija. — Suvienytų Valstijų gen. MacArthur praneša, kad australiečiai apvalo japonų liekanas Milne įlankoje Naujoje Gvinėjoje, kur japonai buvo pakliuvę į slaptus ir gavo gerokai pliekti.

Betesda, Md. — Rugpjūčio 31 dieną čia buvo atidaryta Laivyno Medikalis Centras. Atidarymo ceremonijose dalyvavo prezidentas Rooseveltas ir paskė reikšmingą kalbą. Tarp kita ko, jis pabrėžė, kad Amerika yra pasirįžusi kariauti ir nugalėti "keletą nežmoniškų tyronų". Taipgi prezidentas pareiškė, kad priešai jau pradeda sužinoti, "kur randasi Suvienytų Valstijų laivynas". Ir jie tai sužinojo iš mūsų laivyno gero pairodymo Atlante, Koraly juroje, prie Midway salų ir prie Solomon salų.

Washington, D. C. — Darbo Diena rugsėjo 7 bus atžymėta 150 laivų nuleidimu į vandenį ar pradėjimu budavoti. Tai bus rekordinis tiekios laivų nuleidimo ir pradėjimo budavoti įvykis.

Maskva. — Pastarujuoju laiku rusų lakunai smarkiai bombarduoja Rytų Prusiją ir aną dieną bombardavo Berlyną, padarydami daug žalos ir padegdami nemaža įvairių trobėsių. O anglai ir amerikiečiai lakunai veik kas nakt bombarduoja priešė strateginius punktus užimtose valstybėse.

New York, N. Y. — Lietuvių komunistų spauda gavo iš Maskvos žinių, kad gegužės mėnesį naciai sumaikinę Šimaitių kaimą, netoli Kražių. Kražantės upėje prigrirdyta keturi vyrai, o likusieji nuvaryti į Kražius ir sušaudyti. Kas padaryta su vaitais ir moterimis — nepasakoma.

ISPĖJIMAS IŠ WASHINGTONO NEANGLIŠKAJAI SPAUDAI

NEW YORK, N. Y. — Vyriausybės sferose Washingtono reikiama didelio nepasitenkinimo neangliškąja Amerikos spauda. Reikiama net tokių nuomonių aukštesniuose valdžios rate-liuose, kad visą neangliškąją spaudą reikėtų visam karui laikui uždaryti. Kiti mano, kad reikėtų labiau suvaržyti ir priversti neangliškoje kalboje leidžiamus laikraščius spausdinti vertimus anglų kalboje visos laikraščiuose telpiančios medžiagos.

Valdžia skaito pataikavimu Amerikos ir jos talkininkų priešams, minėtina Vokietijos naciams, net neutralų laikymasi karo reikalais kai kurių neangliškųjų laikraščių. Valdžia skaito laikraščių pareiga rašyti apie karą ir be jokių rezervų rašyti Amerikos ir jos talkininkų naudai, painformuojant ir raginant visuomenę visomis pastangomis remti demokratijų pasirįžimą karą laimėti su pilniausia pergale.

Šitie faktai paaiškėjo rugpjūčio 25 d., Roosevelt Hotel, New Yorke, įvykusiame neangliškųjų laikraščių redaktorių ir leidėjų susirinkime, kuris suauktas Office of War Information iniciatyva. Iš lietuvių šiame susirinkime dalyvavo dr. M. J. Vinikas nuo Tėvynės, redaktorius Laučka nuo Amerikos ir redaktorius Mizara nuo Laisvės ir apie 60 kitus neangliškuosius laikraščius atstovaujančių jų redaktorių ir leidėjų.

Į šį susirinkimą buvo atvykę iš Washingtono Office of War Information atstovai, neangliškosios spaudos skyriaus (Foreign Language Division) pats viršininkas Mr. Alan Cranston su savo sandarbininku Mr. Carr. Pirmiausiai Mr. Cranston pasakė kalbą, nurodydamas kokią svarbų vaidmenį gali ir privalo suvaidinti neangliškoji spauda šio karo laimėjimui. Mr. Cranston nėra šalininku panaudojimui viršuje pažymėtų priemonių neangliškosios spaudos sutvarakymui. Bet jis savo kalboje ir vėliau diskusijose ragino neangliškosios spaudos redaktorių ir leidėjų susitvarkyti savo spaudą, kad joje nebelytų jokių požymių tiesioginės ar netiesioginės Ašies valstybių propagandos. Kitaip, gali būti blogai, neangliškoji spauda gali susilaukti didelių suvaržymų.

Cranston nedviprasmiai pažymėjo faktą, kad nacių ir jų talkininkų propaganda siekia kiek galima paskirstyti ir vaidus kelti Amerikos visuomenėje, ypač į tautinių grupių Amerikoje gyvenimą ir veiklą ši propaganda visu smarkumu atkreipta. Todėl jis ragino spaudinti laikraščiuose tik tokius raštus, kurie vienija tautinių grupių žmones karui laimėti ir vengti tokių raštų, kurie skirsto žmones į kovojančias tarpusavyje grupes, kas tiesioginiai tarnauja musų priešams. Todėl visus vaidus ir nesutikimų tautinėse grupėse kurstytojus reikia rodyti visuomenei kaip Hitlerio tikslų vykintojais.

Pagaliau savo kalboje Mr. Cranston nedviprasmiai pažymėjo, kad musų vyriausybė tautinių grupių lojalumą Amerikai sprendžia sulig to, ant kiek jos griežtai pasisako prieš Vokietijos nacius ir jų talkininkus ir kokių pasirįžimų remia Amerikos ir jos talkininkų pastangas karui laimėti. Todėl pasyvis arba neutralus laikymasis karo reikalais skaitomas tiesioginiu tarnavimu naciams ir jų talkininkams. Specifiniai paminėjo, kad vokiečių, italų, rusų, vengrų, rumunų ir kt. kalbose yra tokių laikraščių, kurie tarnauja naciams ir fašistams. Valdžios apskaičiavimu, iš 1,500 neangliškųjų laikraščių Amerikoje, kurie spausdinami 35 kalbose, nuo 5 iki 15% yra stačiai riaušes kurstančiais laikraščiais ir prieš kai kuriuos jau pradėta akcija, o iki 95% yra arba per daug pasyviai besilaikančių, arba vaidus kurstančių laikraščių, kas irgi skaitoma tiesioginiu tarnavimu naciams ir fašistams.

Baigdamas savo kalbą Mr. Cranston pažymėjo, kad talpinant žinias, kurios paėina iš nacių užimtų kraštų, reikėtų pažymėti: "Pranešimas gautas iš priešė šaltinių ir todėl gali būti priešė propaganda." Mr. Cranston pateikė penkių punktų programą, pagal kurį turėtų susitvarkyti neangliškoji Amerikos spauda del savo nusistatymo karo reikalais.

Tai yra labai rimtas išspėjimas iš Washingtono neangliškąjai Amerikos spaudai, į kurios šeimą ir lietuviškioje laikraščiai įeina. Iš to padarykime reikiamas išvadas kol dar nevelu.

Viena Diena Be Mėsos

Rugpjūčio 28 dieną prezidentas Rooseveltas, kalbėjo spaudos konferencijoje apie galimumus, kad Amerikos žmonėms gali būti paskirtos dienos be mėsos. Sulig prezidento pareiškimo, tokios dienos be mėsos kas savaitę duotų progos paliuosuoti trisdešimts ar keturiasdešimts krovinių laivų, kurie naudojami mėsos transportacijai. Tuos laivus būtų galima paraudoti karo reikalams.

Tačiau toje spaudos konferencijoje prezidentas pareiškė, kad dar nežinąs, kada į žmones bus krepiamasi, kad jie vieną dieną kas savaitę atsisakytų nuo mėsos. To ne-

žinąs todėl, kad dar visa transportacijos problema besanti studijuojama. Bet jei tokia diena bus zinoma — Amerikos gyventojai tą dieną "pabadaus" be mėsos ir pagelbės Amerikai laimėti karą prieš agresorius.

NEPRIIMA MAISTO

Washington, D. C. — Amerikos Raudonojo Kryžiaus pirmininkas, N. H. Davis, paskelbė, kad japonai atsiskė įsileisti neutralės valstybės laivų su maistu nelaisvėn patiemtiems amerikiečiams. Taip pat japonai atsiskė įteikti suimtujų sąrašą ir nurodyti, kur imtujų sąrašą.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance
of America

FRANAS BAJORAS
Editor

DR. M. J. VINKAS
Business Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES
In the United States ----- \$1.50
To Foreign Countries ----- \$2.00
307 W. 30-th St., New York, N. Y.
Tel.: LACKAWANNA 4-3529

PASTABOS

KIEKVJENAS SLA narys turėtų perskaityti SLA Istatų Komisijos pirmininko dr. A. Montvido rašinį, kuris telpa šiame puslapyje. Dr. Montvidas išsamiai paaiškina tą praėjo seimo nutarimą ir kokios tvarka jis pravestas seime, kuriuo uždėta nariams laikinos nepaprastos duoklės narių kareivių reikalams. Visi nariai sužinokite teisybę apie šį seimo nutarimą.

TEIGIAMAI ir teisingai atsiliepiu inž. Br. F. Simons-Simokaitis Amerikos Lietuvių apie praėjo SLA seimo nutarimą aprūpinti narių kareivių palaikymą organizacijoje gerame stovyje visu karo laikui. Inžinierius Simokaitis susarmatina ir tuos kai kuriuos SLA veikėjus, kurie dabar apkaltina Pildomąją Tarybą už "sauvaliavimus", kuriuos ji "padarys" ateityje. Tai bene bus pirmas spaudoje, ne SLA organe, teigiamas įvertinimas to seimo nutarimo.

SUTRUKDO surinkimą žinių apie SLA narius kareivius tu SLA kuopų valdybos, kurios nepraneša Centro raštinei sekančių faktų:

1. Visų j kariuomenę įstojusiu kuopos narių vardus, pavardes ir Centro numerius.
  2. Kiekvieno nario įstojimo j kariuomenę laiką: dieną, mėnesį ir metus.
  3. Pranešimai tu kuopų, kurios neturi nei vieno nario įstojusio kariuomenėn.
- Kurių SLA kuopų sekretoriai šių žinių Centro raštinei dar nesuteikėte, malonėkite tai padaryti kuogreičiausiai. Netrukdykite surinkimui galutinų žinių kiek SLA narių kareivių yra kariuomenėje ir kokio sumoj dabar esančių kariuomenėje narių duoklės reikiama sumokėti.

LAIKRAŠTININKAS, dabar kareivis, Petras Juknis šioje Tėvynės laidoje rašo ragindamas Amerikos lietuvius pradėti rinkti žinias kiek Amerikos lietuvių yra įstojusį karo tarnybon. Juknio sumanymas ir rašinėlis vertas pakartojimo ir kituose laikraščiuose. Bet SLA vadovybei šis sumanymas nėra naujas. Perskaitykite šiame Tėvynės num. telpančiame pereinio Pildomosios Tarybos suvažiavimo protokole tarimą 65-tą ir matysite, kad Pildomąją Tarybą nutarė Susivienijimo globoje rinkti žinias kiek Amerikos lietuvių prisidėjo prie laimėjimo šio karo kareiviams ir finansine parama. Neuzilgo Pildomosios Tarybos išrinkta komisija imsis to svarbaus darbo.

TAME Petro Juknio rašinėlyje atspindi ir lietuvių kareivių nusivylimas, kad iki šiol Amerikos visuomenė savo drašiusių pasiryžėlių neatjautė ir neįvertino jų pasiūlymų savo krašto ir mūsų visų apsaugai, kaip kad daro kitos tautinės grupės Amerikoje. Aišku, skaudu lietuviams kareiviams, kuomet jie mato kaip kitos tautinės grupės savo kareiviams rupinasi, o lietuvių kareiviai savųjų užmiršti... Mūsų tarpe atsiranda net tokių savai manančių žmonių, kurie priešinasi net SLA narių kareivių duoklių užmokėjimui j organizaciją.

Narių Kareivių Duoklės

PRAEITO SLA seimo nutarimas užmokėti už SLA narius kareivius duoklės nepaprastais narių mokesčiais, atidengė mums netikėtą kai kurių mūsų veikėjų susmulkėjimo faktą. Kas galėjo pamanyti, kad ir nedaug atsiras tokių mūsų veikėjų, mūsų kuopų vadų, kurie imsis kurstyti audrą "sumaišymui dangaus su žeme" vien dėl to, kad seimas nutarė palaikyti organizacijoj gerame stovyje tuos Susivienijimo jaunos narius, kurie stoji ginti mūsų kraštą ir tuo pačiu užtikrinti mums visiems ramų ir laisvą gyvenimą ir tam tikslui mums reikia laikinai sumokėti po 15 centų j mėnesį.

Net koku skaityti įvairių įvairiausias nesąmones neva įrodymui kaip "baisiai apsunkena" narius sumokėjimas 15 centų per mėnesį tokiam garbingam tikslui. Kai kurie S. L. A. veikėjai nuolina net taip toli, kad drįsta kaltinti Pildomąją Tarybą *dabar* už tuos "sauvaliavimus", kuriuos jų nuosprendžiu SLA viršininkai padarys *ateityje* su narių sumokamomis duoklėmis. Nedora ir nesąžininga taip elgtis SLA nariams!

Tuose visuose argumentuose prieš mokėjimą nepaprastų mokesčių užtikome tik du dėsnių vertus argumentus, butent: 1) nepaprastų mokesčių uždėjimą reikėjo paleisti visiems nariams nubalsuoti ir 2) perdidelės duoklės uždėtos nariams pagal esamą SLA narių kareivių skaičių. Bent pripuolamai panagrinėkime šiuos du argumentus!

Visuotinu balsavimu jokių galutinų nutarimų Susivienijime pravesti negalima, nes to nepripažįsta SLA konstitucija ir valstijų apdraudus įstatymai. Galbut įstatymų pripažintas teisėtų nutarimas, jei sekantis Susivienijimo seimas jį užtvirtintų. Bet jei būtų galimybės šį klausimą paleisti visuotinam narių nubalsavimui, tai neabejojame, kad didžiama SLA narių pasisakytu už palaikymą mūsų drašiusių kareivių gerame stovyje organizacijoje.

Kad perdidelės nepaprastos duoklės nariams uždėtos pagal esamą SLA narių kareivių skaičių, tai šis argumentas būtų tvarkoje, jei nebūtų padaryta provizija suspenduoti nepaprastų duoklių mokėjimą, kuomet susirinks Kareivių Duoklių Fonde nustatyta suma pinigų. Dabar ir šis argumentas atpuola, nes seimo ir Pildomosios Tarybos tarimais tokia provizija padaryta. Kuomet SLA kuopų valdybos suteiks pilnas žinias Centro raštinei apie savo narius kareivius, tuomet bus apskaičiuota kokią sumą dabar esančių narių kareivių duoklės sudaro. Jei pasirodys, kad sumokėjus šių metų penkių mėnesių nepaprastus duokles susidaro užtektina suma pinigų pagal seimo nutarimą, nariams šių duoklių mokėjimas bus suspenduotas iki tokio laiko, kuomet išsisems Kareivių Duoklių Fondas. Tai koks čia skirtumas, ar mokėjime per visą karo laiką kas mėnesis keliasis centais mažesnes duokles, ar proporciais mokėdami po 15 centų j mėnesį sumokėjime tą pačią reikalingą pinigų sumą?

Šių duoklių mokėjimo panaikinimui nereikės laukti sekančio seimo, jei karas pasibaigs anksčiau. Seimo nutarimas aiškiai pasako, kai tik pasibaigs karas, savaimi sustos šių nepaprastų duoklių mokėjimas.

Pagaliau, ir kai kurie mūsų veikėjai turi atsiminti, kad Amerika yra žutbutinio karo fronte ir kiekvieno piliečio pareiga visomis išgalėmis remti mūsų vyriausybės pastangas šį karą laimėti. Praeito SLA seimo nutarimas užtikrinti nariams kareiviams jų palaikymą organizacijoje gerame stovyje be jokio jems rūpesčio yra viena priemonių parėmimui karą laimėti. Tai garbingas nutarimas, kuriuo gali pasididžiuoti kiekvienas patriotingas pilietis.

Kiekvienas šio karo padėti įvertinantis SLA narys be jokių murmėjimų nepaprastus duokles užsimokės ir tuo pa-

rodysime savo nariams kareiviams ir mūsų vyriausybei, kad mes gerbiame ir branginame tuos savo narius, kurie stoji ginti mūsų kraštą ir kovoti už viso pasaulio žmonių laisvę ir gerbuvi.

Salioninių Strategų Žygiai

DEMOKRATINĖJE Amerikoje ir karo metu turime daugiau pilietinių laisvių, negu diktaturų valdomų valstybių žmonės turi taikos metu. Tačiau tas nereiškia, kad mes galime žodžio, spaudos, susirinkimų ir kitas pilietines laisves panaudoti savo krašto nenaudai, mūsų vyriausybės pastangų trukdymui einančio karo reikalais.

Nėra nieko lengvesnio, kaip sėdint patogiuose salionuose vaidinti didelių karo žinovų ir strategų roles ir svaitytis kritika j visas puses. Lengva sukurstyti minių sentimentą reikalavimams naujus karo frontus pradėti ar kitokius nurodymus ir reikalavimus statyti vyriausybei ir karo vadovybei.

Bet gi reikia atsiminti, kad kiekvienas neigiamas atsiliepiamas apie mūsų vyriausybės pastangas karo reikalais, arba bandymas teikti nurodymus karo vadovybei kaip reikia šis karas vesti, mažina pasitikėjimą mūsų krašto vadovybe ir mūsų pačių įjiegomis ir išgalėmis karą laimėti. Skleidimas visuomenėje nepasitenkinimo ir nepasitikėjimo esama padėtimi, tiesioginiai patarnauja mūsų priešams.

Mūsų vyriausybė ir mūsų ginkluotų įjėgų vadovybė geriau žino ir supranta už salioninius strategus einančio karo padėtį ir žinios be mūsų patarimų kaip šį karą vesti ir laimėti. Todėl palikime Amerikos karo vadovybei nuspręsti kur ir kuomet naujus frontus pradėti, kur ir kokius priešų puolimus planuoti. Dar niekas ir niekuomet jokio karo pasaulyje nelaimėjo visuomenės sentimentu ir salioninių strategų patarimais vadovaujantis.

Bukime tik išmintingais piliečiais ir sąmoningai išnaudokime mums suteiktas pilietines laisves tik savo krašto interesams. Labiausiai saugokimės tokių žygių, kad ir gerais norais paremti, kurie gali patarnauti mūsų priešams. Kiekvienas turime atsiminti, kad esame karo fronte su labai pavojingais priešais ir kad mūsų pilietinės pareigos uždėda mums didelę atsakomybę šio karo laimėjimo reikalais. Todėl visus savo darbus derinkime tik ta kryptimi, kuri patarnautų kuogreičiausiai šį karą laimėti su pilniausia Amerikos ir jos talminkų pergale.

Nelaikas Dabar Nusiminti

SKAUDI kiekvienam lietuviui žinia, kad Anglijos vyriausybė atėmė Pabaltijo respublikų pasiuntinybėms savo pripažinimą. Reiškia ir Lietuvos pasiuntinybę Anglijoj panaikino. Bet dabar nelaikas Amerikos lietuviams dėl to nusiminti ir rankas nuleisti.

Visų pirma tikrai nežinome kuriais sumetimais Anglijos vyriausybė tai padarė. Antra, tas dar galutinai neįrodo, kad Anglija atsisakė Atlanto Čarterio, kurio autoriumi buvo ir ministeris pirmininkas Churchillis ir kuris paskelbtas viso pasaulio žiniai ir Anglijos vardu. Trečia ir visų svarbiausia, tai mes turime Amerikos vyriausybės pakartotina užtikrinimą, kad Atlanto Čarteryje pabrėžti visų, didelių ir mažų, tautų ir valstybių laisvės ir gerbuvio principai turi būti įgyvendinti pasaulyje.

Pasitikėjime mūsų prezidento Rooseveltto vadovybe pokariniam pasaulio sutvarkymui ir su padidinta energija, su padvigubintomis pastangomis remkime mūsų vyriausybės žygius karo laimėjimui. Kiekvienas lietuvis turi atminti, kad ir nepriklausomos Lietuvos atstatymui susidarys galimybės tik tuomet, kai demokratinės valstybės šį karą galutinai laimės ir kai bus visiškai sutriuškintas fašistinis militarizmas.

Laisvės mažoms tautoms ir valstybėms negalės būti tokioje pasaulio santvarkoje, kuri paliktų žmonių pusiau laisvą ir pusiau pavergtą. Net ir didelės ir galingoms valstybėms nebūtų pastovios ramybės tokioje santvarkoje. Todėl tautų laisvės priešai turi būti galutinai sutriuškinti. Remdami Amerikos ir kitų demokratinė valstybių pastangas šį karą laimėti, kartu dirbsime ir Lietuvos nepriklausomybės atstatymo darba.

Negali būti tokio lietuvių, kuris neprisidėtų pinigų ir darbu laimėjimui šio karo su pilniausia demokratijų pergale.

SLA Narių Kareivių Duoklių Užmokėjimas

SLA 42-ras seimas, atlikęs visus dienotvarky pažymėtus darbus, pertraukė sesijas ir išsiskirstė. Jis yra aukščiausioji organizacijos įstaiga ir ką jis padarė bei nutarė, visa tai yra privaloma visiems nariams, kuopoms ir viršininkams. Nė Pildomąji Taryba, nė kuopos, nė nariai neturi teisės pakeisti arba nepildyti jokio seimo nutarimo. Konstituciniai pakeitimai ir papildymai reikalauja dviejų trečdalių seime esančių delegatų balsų, visi kiti tarimai priimami didžiama balsų.

Seimas yra deliberatinis arba diskutuojantis, debatuojantis kunas, kurio nariai argumentais, faktais ir įvairiais įrodymais bando savo kontencijas paremti ir kitus narius savo pusėn patraukti.

Kada buvo sprendžiamas 15c. asesmentas SLA narių kareivių duoklėms užmokėti, priešingų argumentų buvo mažai ir jie buvo silpni, todėl visi delegatai, išėmus 8, balsavo už. Ar šis seimo tarimas yra geras ar ne, dabar pervėlu diskutuoti. Galima diskutuoti, bet atsukti be kito nieko jau negalima. Nė Pildomąji Taryba, nė niekas kitas neturi teisės j ignoruoti. Jei Pild. Taryba jo nevykdintų, j galėtų nevykdinti ir visų kitų seimo nutarimų. Pasidarytu anarchija ir viršininkai būtų apkaltinti ir iš urėdų pašalinti už sauvaliavimą ir parėgų nepildymą. Aš nežinau, kaip pavadinti tuos žmones, kurie po seimo pradėjo pulti Pild. Tarybą ir ją terorizuoti, kad priverstus nevykdinti seimo nutarimo. Jeigu Pild. Taryba elgtųsi priešingai seimui, tie patys žmonės patogiu jems momentu apkaltintų Pild. Tarybą už seimo nutarimų nepildymą ir šiame atsitikime įtaryt simpatizuoiant asies banditams. Norisi dar pridurti, kad prieš asesmentus kareivių duoklių mokėjimui gausinga propaganda pilasi kaip tik iš tų asmenų ir laikraščių, kurie yra pasižymėję fašizmo, nacizmo ir diktaturų simpatijomis. Pild. Taryba neprivalo nusilenkti prieš šitų gaivalų terorą, kuopos ir nariai turi pildyti seimo nutarimus.

Asesmentas del narių kareivių duoklių mokėjimo nebuvo rekomenduotas Pildomosios Tarybos. Trečias ir šeštas apskritys savo skaitlingose konferencijose, įvykusiose prieš 42-rajį seimą, nutarė kreiptis j j del įsteigimo fondo narių kareivių duoklių mokėjimui. Tie apskritiai turėjo seime kelias dešimtis delegatų, pasiryžusių duoti rekomendacijas tokį fondą steigti. Atsitiktinai visai kitos apielinkės delegatas padarė įnešimą ir seimas po trumpų diskusijų j j priėmė. Jeigu seimo delegatų upas nebūtų buvęs patriotingas ir ryžtingas padėti kovotojams prieš asies banditus, jeigu kas būtų įrodęs, kad 15 centų j mėnesį bus perdidelis pasiūlymas ir nepakeičiama našta, įnešimas nebūtų buvęs priimtas kuone vienbalsiai.

Paanalizuokime ir paties dalyko esmę ir prasmę. 15 centų šiais laikais yra labai mažas pinigas. Ką už jį nupirksi? Vieną kiek geresnį cigarą. Vieną stiklą nupigintos sodos.

KAUKAZO GEOGRAFINĖ PADĖTIS

Nerasime tokio laikraščio pasaulyje, kuriame dabartiniu laiku nebūtų minimas Kaukazas, kurį Rusijos kariuomenė gina ir j kurį stiprios nacių įjėgos veržiasi. Nors dar kartą žodį matėme spaudoje ir daug kartų girdėjome tariant gyvu žodžiu, bet gal ne visiems aiškiai yra žinoma, kas tas Kaukazas yra, tad ir noriu apie jį bent trumpai prisiminti.

Kaukazas, priskaitant ir Armeniją, sudaro 179,527 ketvirtainių mylių plotą, su apie 10,000,000 gyventojų, kuriuos sudaro daugelio skirtingų tautų kilmės žmonės, kaip tai: armenai, totoriai, čerkesai, grūzikai, grekai ir kiti.

Kaukazas žiemos nebūna, tenai visuomet šiltas klimatas, bet tenai randasi net keturios eilės nepaprastai didelių ir aukštų kalnų, kurių viršūnės visuomet būna apklotos sniegu. Aukščiausi kalnai yra sekanti: Elbruz 18,572 pėdų aukštumo; Koshtau-tau 17,123 pėdų aukštumo; Duch-tau 16,228 pėdų aukštumo; Kas-

Viens pakelį cigaretų. SLA nariai nėra elgetos. Daugelis jų duoda po 10, 15 ir 25 centus kasdien savo vaikučiams tik del pasmaguriavimo. Daugelis praleidžia ne tik po dolerį, o ir per kelis, kas savaitę pagersnojimui, parukymui ir šiaip prabangai. Visi galintieji dirbti gauna darbus. Ir algos jau ne tokios, kokios buvo depresijos laikais. Kai kurie amatininkai uždirba stebėtinai daug. Tas nedidelis narių skaičius, kuriems 15c. j mėnesį yra sunki našta, gali būti aprūpintas pačių kuopų, iš našlių ir našlaičių fondo bei iš tautiškių centų fondo. Kiekviena kuopa žino savo narių padėtį ir reikalui esant jį gali kreiptis j Centrą su paaiškinimu. Kuopos ir Pild. Taryba suras budus, kaip pagelbėti tikrai vargingiems nariams. Tokių yra labai mažai.

Gi palaikyti nariais tuos, kurie yra ir bus paimti j karinę tarnybą, yra gražus ir patriotingas dalykas. Tie, kurie eina ginti mūsų kraštą, mūsų laisvę, mūsų gerbuvi ir mūsų gyvenimo budą nuo banditų, pasiryžusių pasigriebti visą pasaulį ir įvykdinti jame vergiją, turi gauti mūsų visokeriopą paramą ir simpatiją. Jie įtemptai ruošiasi kovai ir pakelia įvairias sunkenybes ir keblumus. Jie nublokšti nuo namų, giminių ir draugų. Jų užsiėmimas ir atstumas nuo namų ir pirmųjų čiu interesų neišvengiamai išmestų juos iš visų organizacijų del duoklių nemokėjimo. Ir kada jie rizikuoja būti sužeistais, tapti invalidais ir net gyvybės netekti; kada kiekvienas namie pasilikęs gyventojas turėtų visomis išgalėmis, visomis pastangomis iki paskutinio atliekamo cento teikti paramą kovotojams, dar atsiranda nuotaikos gadintojų, kurie kalba, kad patys kareiviai gali duokles mokėti, nes jie gauna geras algas. Šitaip kalba žmonės uždirbanti po 50, 75, 100 ir daugiau dolerių savaitėje. Šitaip rašo ir kalba žmonės, kurie ramiai gyvena namie ir jokio pavojaus jiems nėra. Šitų veidmainių, šitų kad ir nesužinių Hitlerio prietelių raštus ne j laikraštį reikėtų dėti, o kur kitur. Šitų kad ir nesužinių Hitlerio prietelių kalbas kuopų mitinguose nariai turėtų sustabdyti. Kiekvienas turi atsiminti, kad esame karo padėtyje ir bent kokius murmėjimus prieš teikiama pagelbą karui laimėti tegalima suprasti tik patarnavimu mūsų priešams.

J karinę tarnybą išėjusių narių duokles mokėjime, nes taip nutarė seimas. Ir seimas šiuo savo tarimų pastatė Susivienijimą geroj šviesoj. Taipgi jis parodė brolingą širdį ir paskatinimą visiems savo nariams, kad visi tie, kurių amžius ir sveikata leidžia, eiti Dėdei Samui gelbėti. Kada jie grįž, jie bus kaip ir buvę mūsų organizacijos nariais, nes mes šiuo reikalu pasirūpinome. Kuriuos nelaimė ištikis, mes sugalvosime budus juos pridėdami pagerbti ir jų tėvams arba kitiems pašalpgaviams priklausomos sumos bus išmokėtos.

DR. A. MONTVIDAS,
Istatų Kom. pirm.

Galutinas Kaukazo likimas kol kas dar nėra aiškus. Nors naciai jau įsibrovė Kaukazo gilumon ir dasigauna prie aliejų sąltinių, bet kaip jiems seksis ir kas su jais atsitiks pasiekus didžiuosius Kaukazo kalnus, tai tik ateitis parodys. Jeigu rusai tuose kalnuose bus strategiskai ir tvirtai įsitvirtinę, su naciais Kaukazo kalnuose galės atsitikti tas, kas atsitiko su rusais pereinamame kare Karpatų kalnuose.

K. J. Paulauskas.

NACIAI NEPILDO SAVO PAZADŲ

Praėjo jau daugiau kaip 4 mėnesiai, kai Vokietijos ministerio okupuotuose Rytų krantuose Rosenbergto dekretu Lietuvoje ir kitose Pabaltijo valstybėse įvesta "savoji krašto administracija" ("savivalda"). Tačiau kaip anksčiau, taip ir dabar vokiečių komisariai tebeleidžia įsakymus, kuriais gyvenamas visas Lietuvos tvariomas. Net savaimi neesmingose administracijos srityse tvarkymo teisė tebeprisklause vokiečių komisarams.

SLA Reikalai ir Veikla

Atjaukime Darbais, o Ne Tik Gerai Linkėjimais

SLA 42-me seime mūsų išrinktieji kuopų delegatai svarstė-diskusavo, darė planus, kad pasekmingiau Susivienijimas augtų, bujotų, kaip nariais taip ir turtu, per sekančius du metus. Visi delegatai suvažiavę į seimą troško Susivienijimui gero, nežūrint kaip kuris manė ir kaip kalbėjo. Seimas, tai mūsų aukščiausia įstaiga Susivienijime.

Iš visų tarimų, vienam ir svarbiau tarimui nemažai narių pareiškė nepasitenkinimo, neva pareikšdami, kad sunku užsimokėti duokles, tai taip, o dar uždėjo daugiau. Jeigu šiuo laikotarpiu sunku užsimokėti duokles, tai kada jau bus lengva? Bet čia glūdi ne sunkumas, o tam tikras prieštaravimas sau. Taip atrodytu, kad pritariama juodajam naciizmui ir fašizmui.

Jeigu mes mylime savo tautą, sunus, brolius, gimines ir draugus ir savo didžiulį Susivienijimą ir laikome savo brangiais gynybais SLA narius kareivius, tai mylėkime juos ne tuščiais linkėjimais: "Linkiu gero pasisekimo sugrįžti sveikam", bet linkėkim su savo darbais, prisidėdami su parama, tai tik tada bus atjautimas ir geras draugiškumas. Jeigu draugiškumas yra, tada ir organizacija auga, bet jeigu peštinės, tai organizacija dvigubai smunka.

SLA 42-ro seimo nutarimas, kad įsteigti Kareivių Duoklių Fondą, uždėdam nariams nepaprastą laikiną (laikė karo) mokesį tik 15 centų per mėnesį, iš kurio Susivienijimo nariais esantiems J. A. V. kariškoji tarnyboj būtų užmokamos duoklės, tai labai geras mūsų jaunuoliams parodymas atjautimo ir draugiškumo. Jie išėjo kariuoti už mūsų kraštą, už mūsų pačių apsaugą, kartu jie kariuoja ir už mūsų gimtinių kraštą Lietuvą. Pačiam jaunumo žydėjime jie stato savo sveikatą ir gyvybę į pavojų. O mums, likusiems sau ramiai gyventi brangesni 15 centų už jaunuolio gyvybę!

Pagalvokime gerbiamieji S. L. A. nariai! Kuomet mes praleidžiame kelis dolerius del privatinųjų parių, arba kitokių pasilinksminimų, tai nebrangu, bet penkiolika centų naujai jaunuolio guldancio galvą už mūsų kraštą J. A. V., tai jau labai brangu. Sako, "jie gauna \$50 per mėnesį algos, tai gali užsimokėti". Taip, jie gali užsimokėti, bet ar tada bus mūsų geri linkėjimai jaunuoliui parodyti? Ne!

Kiti argumentuoja, kad girdi "mes kareivius ramiam pirkdami valdžios bondus, stampas ir tt." Ar čia nepajuokimas tu karžygių, guldancijų galvas už demokratiją? Mano manymu, jeigu reiktų užsimokėti ir už metus laiko, tai išeitų vos tik \$1.80 ant metų, tai ką tas reiškia sveikam žmogui, nes dabartinio laiku visi dirba ir dar gerai dirba. Katrie jau tikrai negali užsimokėti, tai tokių mūsų Susivienijime dabartiniu laiku rasis gal visai mažai. Bei jeigu jau jie "negali", tiek to, kuopos galės rasti budą už "negalintį" užmokėti. Bet kelti tokius argumentus kuopų susirinkimuose, kuriuos esanti jaunuoliai girdi savo ausimis, jie nuėję į Dėdės Samo tarnybą neturės ant mūsų geros širdies, kad mes daugiau branginame 15c., negu jo gyvybę. Veikiausiai tokie nariai pames mūsų Susivienijimą.

Kiti kalba, kad dabar uždėjus seimui nariams 15c. nepaprastų kad ir laikinų mokesčių, tai daug narių pames Susivienijimą. Nejaugi rasis tokių narių, kurie gailės (jeigu reikės) per metus del kareivio, mūsų organizacijos nario, stancinio savo gyvybę pavojun vos tik dolečio aštuoniasdešimtis centų, kaip parodymą atjautimo mūsų jaunuoliams kareiviams? Gal but tokie nariai neturėjo tėvų, arba vaikų, kad neturi atjautimo.

Taigi SLA nariai, netik gerai linkėjimais, bet ir darbais atjaukime mūsų narius jaunuolius, kurie gina mūsų kraštą ir mus pačius. Prisidėkime su ta menka mokesčiumi 15c., tada turėsime geresnį draugiškumą ir gausime daugiau narių mūsų didžiulei organizacijai. M. Stakionis.

Philadelphia, Pa.

SLA Pildomajai Tarybai ir visų narių žiniai

SLA 135 kuopa, savo mėnesiniame susirinkime, įvykusiam liepos 12 d., s. m., išlaikė delegatų raportus iš 42-ro seimo ir del nutarimo sudaryti specialų kareivių duoklėms užmokėti fondo ir tam tikslui uždėtas visiems nariams nepaprastas mokesčis po 15 centų į mėnesį, nutarė protestuoti Pildomajai Tarybai prieš tokį seimo nutarimą del žemiaus išvardintų priežasčių.

1. Tokie svarbūs žygiai, kaip uždėjimas ekstra mokesčių ant visų narių, sudarymui fondo, kurio valdžia privertinai nereikalauja, turėtų eiti per visų narių referendumą, o ne pasiremiant susirinkusiųjų 150 narių, kurie sudaro tik 1% mūsų SLA narių šeimos ir kuris 1% balsavo išreikšiant vien jų ypatingą nuomonę, o ne iš kuopos įgaliavimais, ar instruktavimo bei pageidavimo.

2. "Kadangi Narių Kareivių Duoklių Fondas apmokės automatiniai visas Apraudos Skyriaus duokles kiekvieno SLA nario, kuris yra kariuomenėje, nežūrint ar tas kareivis ar jo giminės to prašo ar ne". SLA 135 kuopa abejoja, kad seimas bei Pildomoji Taryba turi teisę sulig fraternalių įstatymų prailginti jo kontraktą, kuomet jis to nepageidauja ir neprašo, po prievarta neleisti nariui mokėti už save duokles. Jei tėvai bei giminės per visą laiką mokėjo savo vaikų duokles, tai jie dabartiniu laiku irgi nenustos mokėti; kodėl po prievarta atimti jų priedermę, be pageidavimo ir be prašymo, dar automatiškai?

3. 135 kuopa abejoja, kad sudarant tokį fondą tik rinktiniai nariai turi mokėti tokiam fondui, o ne kiekvienas narys bei kiekvienas certifikatas, neišskiriant pačius kareivius ir tuos narius, kurie apsidraudė kelioose skyriuose ir kurie dabar moka po kelis kartus į lėšų fondą.

4. Mūsų kuopoje yra keli nariai, kurie moka po 15 centų į mėnesį apraudos mokesčių. Tie nariai taipgi moka 15 centų į lėšų fondą, 10 centų kuopos reikalams, 2 centus Našių ir Našlaičių fondui ir dabar ekstra 15 centų į kareivių fondą. Iš viso 42 centus lėšų, palaikyti 15 centų apraudą. Čia atrodo visai keistai. Priprašyk naujūnų narių prisirašyti tokiomis išlygomis ir išaiškinimu.

5. Mūsų kuopoje yra šeimų,

kurios turi net šešis palydumus ir kurios dabar turės mokėti 90 centų ekstra į mėnesį be jokio ekstra benefito. Šios šeimos nereikalauja, kad už jų sunus mokėti ir nereikalauja, tai kodėl po prievarta jos apraustos mokesčiais automatiškai?

6. Mūsų kuopoje yra senelių, kurie Susivienijime priguli arti 30 metų ir kurie dabar pasenę, gyvena ant "relief" ir gauna po \$22 į mėnesį del pragyvenimo. Gal seimas jiems pasakys, kaip pragyvent, apsirėdyt, užlaikyt stogą virš galvos ir dar mokėti SLA virš dolerį į mėnesį ir dabar pridėti šiuos ekstra 15 centų, kuomet jiems kiekvienas centas brangesnis nei kitais doleris. Žinoma, neturint iš ko, jie atsisakė mokėti ekstra mokesčis.

7. Vienas narys kuopos susirinkime pastatė klausimą: kodėl negalima tokius paimtus į kariuomenę narius gerame stovyje palaikyti per visą karo laiką, kaip tai buvo padaryta per perieitą karą? Kuopa negalėjo atsakyti šį klausimą. (SLA konstitucija ir apraudos įstatymai draudžia palaikyti narius gerame stovyje organizacijoj, kuomet jų duoklės užvilkinamos virš trijų mėnesių laiko. Po pereito pasaulinio karo Pildomoji Taryba priėmė atgal senomis sąlygomis su užsimokėjimu užvilkinutų duoklių tuos narius, kurie įrodė, kad karo apytovos neleido jiems laiku duokles užsimokėti. Tokio dalyko, kaip palaikymas narių gerame stovyje be mokėjimo duoklių už juos, niekuomet Susivienijime nebuvo ir negali būti. — Tėv. Red.)

8. SLA 135 kuopa nori parbrėžti, kad šitokie nutarimai ir asesmentai nereikalingiems reikalams padarė kuopų seimynišką gyvenimą labai nemalonų kuopų valdyboms ir nariams ir joks išaiškinimas įpykintus narius nepatenkins. Dabartiniu laiku gana didelis burys narių nutarė nemokėti tuos ekstra asesmentus, nepaisant ar Centras juos suspenduos ar ne, nežūrint, kad jie moka apsaugą. Tokios neapykantos sukelimas nariuose parodo, kad kas nors juos gana smarkiai įžeidė.

Todel prieš tuos nepaprastus mokesčius, SLA 135 kuopa griežtai protestuoja ir jos daugumas narių susirinkę savo mėnesiniame susirinkime rugpjūčio 10 d., 1942 m., nutarė protestą pasiųsti SLA Pildomajai Tarybai ir paskelbti jį savo organe Tėvynėje.

SLA 135 kuopos vardu
W. E. Norkus,
SLA 135 raštininkas.

Mt. Greenwood, Ill.

SLA 178 kuopos susirinkimas ir rudeninis piknikas

Sekantis SLA 178 kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo 6 d., 1 val. po pietų, K. Jurėno vietoj, 3240 W. 111-th St. Kviečiami visi nariai atsilankyti į šį susirinkimą, nes yra svarbių reikalų aptarimui.

SLA 178 kuopos rudeninis piknikas įvyks sekmedienį, rugsėjo 20 d., 1942 m., Ryan's Woods, prie 87-th St. ir Western Ave. Muzika, šokiai, dainos, užkandžiai ir geras laikas visiems užtikrinta. Atsiveskite savo draugus pasilinksinti mūsų piknike. Bus iškepta žiela avis ir prigaminta dešrų su lietuviškais kopūstais. Va gi brace, įai bus tikra lietuviška gegužinė. Visus nuosirdžiai kviečia atsilankyti,
Pikniko Kontraktorius B. W.

Iš Wyoming Klonio Apylinkės

SLA neteko dviejų veikėjų

Rugpjūčio 6 d., Loomis angliakasydoje elektros srovės užmuštas Jonas Matukaitis, 54 metų amžiaus. Mirtis išliko Jona, kuomet jis darbo metu dasilytėjo elektros vielą ir per jo kuną perėjo stipri elektros srovė. Nors gydytojai J. M. Stanulis ir Bennett mėgino jį atgaivinti, bet nepavyko.

Velionis Jonas Matukaitis buvo nariu SLA 68 kuopos, Lee Park, Pa., per daugelį metų ir buvo veiklus mūsų organizacijos narys, lankydamas susirinkimus ir sekdamas S. L. A. veiklą. Didelis nuostolis organizacijai netekti tokio veiklaus nario.

Rugpjūčio 21 d., ligoninėje numirė Vincas Suckus, sulaukęs 70 metų amžiaus, ilgus metus išgyvenęs čia. Velionis Vincas Suckus sutvėrė SLA 68 kuopa, Lee Park, Pa., ir visą laiką išbuvo jos labai aktyviu nariu ir veikėju, buvo keletos seimų delegatas. SLA Albume publ. 78 yra jo pavieklas. Regis jis yra SLA veteranas, nes kartą išsikalbėjęs jis sakėsi prigulįs prie SLA per 50 metų.

Taipgi velionis V. Suckus yra vienas iš pirmųjų veikėjų, kuris po atsiskyrimui su lenkais Plymoutho lietuvių parapijos organizatorium buvo Liudna netekus ilgamečio šios apylinkės lietuviškuose darbuose veikusio veterano apie per penkiasdešimt metų.

Lai buna amžina atmintis mūsų užsitarnavusių SLA veikėjų, kurie yra verti paminėti mūsų organe, kaip nuosirdžius SLA ir lietuviškuose darbuose veikėjai.

Trys broliai leitenantai
Jais yra SLA 5 kuopos iš Plymouth, Pa., narės Onos Maslauskienės sūnai, butent: Leit. Vincas Maslauskas — laivyno karininkas.

Leit. Edvardas Maslauskas — aviacijos karininkas.

Leit. Klemensas Maslauskas — dentistas, laivyno karininkas.

Motinos ir dviejų viršuje minėtų brolių yra paveikslai SLA Albume publ. 285.

Jonas J. Nienuis.

Waterbury, Conn.

SLA 11 kuopos veikla

SLA 11 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 6 d., 103 Green St. salėje. Susirinkimą atidarė ir vedė kuopos pirmininkas T. Matas. Perskaičius ir priėmus praėito susirinkimo protokolą, sekė komisijų raportai.

Defense komisija išdavė raportą, kad buvo surengtas piknikas, kuris davė pelno \$100 Amerikos Raudonajam Kryžiui. Mūsų kuopa buvo žadėjus nerengti jokių parengimų, bet veikėjai nerimsta nieko neveikdami, todel buvo su manyta surengti pikniką, kuris įvyko rugpjūčio 16 d., Krugeio ukyje.

Toliaus sekė pereito SLA seimo delegatų raportas. Delegetas J. Zemantauskas išdavė raštišką raportą, kuris buvęs visų atydziai išklaustas ir be jokių pasipriešinimų priimtas.

Buvo perskaitytas oficialis SLA sekretoriaus pranešimas, kad seimo nutarimu nariams uždėta nepaprastos laikinos mokesčys po 15 centų į mėnesį Specialiam Kareivių Fondui, iš kurio bus užmokėtos duoklės už tuos SLA narius kareivius, kurie yra Dėdės Samo karo tarnyboje. S. L. A. sekretoriaus pranešimas priimtas.

Sekantis kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo 3 dieną, praprastoj vietoje ir praprastu laiku. Kviečiu visus narius ir nares atsilankyti į šį susirinkimą.

V. Dumšienė.

Coal Center, Pa.

Pranešimas SLA 95 kuopos nariams, kurie nelanko susirinkimų

SLA 95 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko rugpjūčio 2 d., B. Duršos salėje. Susirinkime dalyvavo didžiama kuopos narių. Perbėgus kuopos reikalus prieta prie laisvų skaitymo ir sekretorius A. Kubilskas skaito SLA sekretoriaus pranešimą apie SLA 42-ro seimo nutarimus, kuriais uždėta nariams nepaprastos laikinos duoklės po 15 centų į mėnesį Kareivių Duoklių Fondui. Beskaitant minėtą pranešimą girdėjosi tarpe narių murmėjimas prieš tokį seimo nutarimą.

Pabaigus skaityti pranešimą, pirmininkas B. Durša leido nariams apkalbėti tą reikalą. Kada klausimas visapusiai išdiskutuotas ir prieta prie galo, pasirodė, kad tokis seimo nutarimas nėra teisėtas. Pakėlimą nariams mokesčių po 15 centų į mėnesį turėjo paleisti narių nubalsavimui referendumu, o ne nutarti seime ir pareikalauti narių, kad mokėtų tas nepaprastas duokles. Be to, kyla klausimas, ar visi nariai ištesės mokėti šios apylinkės lietuviškuose darbuose veikusio veterano apie per penkiasdešimt metų.

Tas SLA 42-ro seimo nutarimas sako, kad palaikyti narius organizacijoje gerame stovyje, reikią ne tik reguliaries duokles užmokėti, bet ir užvilkinatas duokles apmokėti. Antraip sakant prievarta varo senus narius iš organizacijos, nes reikią, jei neturi iš ko užsimokėti, tai eik laukan iš organizacijos. Tai ve kokią naudą mes iš to nutarimo turėsime.

Depresijos laikais, 1931 ir 1932 m. SLA Centras davė labai gerą nariams patarimą. Sako, kas neišgali savo duokles užsimokėti, lai sumažina savo apraudą, o tada daug lengviau galės savo duokles užsimokėti. Tai buvo labai sveikas patarimas.

Kodėl ir SLA 42-ras seimas negalėjo taip nutarti: katrie SLA nariai kareiviai turi \$1,000 apraudos ar daugiau, tegul persikelia į \$150 apraudos laipsnį, o tada lengvai galės duokles apsimokėti ir nereikės kitiems už juos mokėti. O sugrįžęs iš kariuomenės narys, jei norės ir vėl galės grįžti į auktesnį originalų apraudos laipsnį. Mes nekurie ir turime sunus kariuomenėje, bet mes nereikalaujame, kad kas po prievarta už juos duokles mokėtų.

Tokie argumentai diskusijoje girdėjosi. Pabaigus diskusijas del to SLA 42-ro seimo nutarimo, kuriuo uždėdama nariams po 15c. į mėnesį nepaprastų duoklių, buvo leista nariams nubalsuoti. Pasirodė, kad nei vienas narys nebalsavo už pakėlimą duoklių kareivių reikalams, vadinasi, vienbalsiai nutarta nemokėti nepaprastus duokles.

Gerbiami SLA 95 kuopos nariai ir narės, kurie nesilankote į susirinkimus, butinai malonėkite ateiti į sekantį kuopos susirinkimą, kuris įvyks rugsėjo 6 d., 1942 m., 1:30 val. po pietų, B. Duršos salėje, Coal Center, Pa. Gal ką daugiau galėsime šiuo reikalui aptarti ir prie galutinos išvados prieti.

A. Kubilskis,
SLA 95 kp. sekr.

New Kensington, Pa.

SLA 192 kuopos piknikas gerai pavyko

SLA 192 kuopos išvažiavimas buvo rugpjūčio 16 dieną. Nors diena ir lietinga buvo, bet publikos gana daug susirinko iš visų apylinkių. Nekurių net pavardes paminėsiu, nes ne visada į parengimus atvažiuoja, tai p-nai Špaukaskai su savo šeimyna iš N. S. Pittsburgh, Pa., taipgi p-nai Kavaliauskai su savo šeimyna ir iš Pittsburgh, Pa., o kitų pavardžių negaliu nei atminti, nes gana daug buvo iš visų apylinkių.

Taipgi ir jaunimo gana daug buvo, nors Dėdė Samas į tarnybą kasdien saukia po didelį burį, bet kurie jauni vyrai dar kol kas pasilikę namie, tai visi pribuvo į viršminėtą išvažiavimą ir visi gana gerai ir broliškai linksminosi. Abelnai visų pažiūrų žmonės turėjo gana linksmą laiką iki vėlumos nakties: šoko, dainavo ir tt.

Viršminėto išvažiavimo pelno mums liko \$70.80, reikią New Kensingtono ir apylinkės lietuviams lietus ar sniegas nesutrukdė iš toli ir iš arti atvykti į SLA 192 kuopos pikniką ir visi gria sakydami, kad tai smagiausias ir linksmiausias laikas turėjom, klausdami kada kitą tokį puikų išvažiavimą turėsime? O atsakymas — tuojaus ir kitą turėsime.

Taipgi negalima užmiršti nepagyvus pikniko komisijos, kuri taip nuosirdžiai darbovosi ir labai gražiai su svečiais bei viešniomis pasielgė. Į komisiją įėjo šie 192 kuopos nariai ir narės: J. Sakalauskas, B. Bakšienė, A. Glotnis, O. Bartkienė, J. Svipias, B. Petraitienė, V. Gamulis, K. Stadelnykienė, Antanas Murauskas, S. Rurkus ir J. Strinastik.

SLA 192 kuopos nariai dėkoja komisijai už nuosirdų pasidarbavimą. Taipgi nuosirdžiai dėkoja visiems apylinkės ir vietiniams svečiams už atsilankymą.

Ketvirtas išvažiavimas
SLA 192 kuopa rengia rudeninį išvažiavimą, kuris įvyks rugsėjo 27 d., Peacock Inn sode. Taigi gerbiami lietuviai ir lietuvaitės, malonėkite visi pributi į šį išvažiavimą, kuris bus paskutinis šios vasaros pasilinksminimas. Jeigu ir lytu, tai nesustabdys mūsų parengimo, nes vieta gana patogė ir lietaus nebijom.

Turėsime gerą orkestrą, kuri gros visokių šokių, lietuviškų ir amerikoniškų. Prie to turėsime visokių gėrimų ir skanių užkandžių.

Dar sykį kviečiam vietinius ir apylinkės lietuvius bei lietuvaites atsilankyti į rudeninį parengimą. Aš tikrinu, kad visi turėsime gana linksnius laikus ir galėsime linksintis iki vėlumos nakties.

I. Ivoškienė,

SLA 192 kp. koresp.

SLA 192 kp. susirinkimas

SLA 192 kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo 13 d., praprastoj vietoj ir praprastu laiku. Bus labai svarbus susirinkimas, nes bus išduotas raportas pereito pikniko ir bus renkama komisija sekančiam kuopos piknikui, kuris įvyks rugsėjo 27 d.

Labiausiai šis susirinkimas bus svarbus toms motinoms ir tiems tėvams, kurių sunai paimti į kariuomenę ir kurių dar bus paimti į kariuomenę. Šiame susirinkime nepaprastų duoklių mokėjimas už narius kareivius bus pilnai išaiškinta. Taipgi bus paaiškinta galimybės prirašyti tų narių sunus į SLA, kurie nepriguli dar, be mokėjimo duoklių, jei

jau tarnauja kariuomenėje.

Kurie tėvai ir motinos sakė, kad jie nemokės tu 15 centų už kitų vaikus, nes jų vaikai nepriguli prie SLA, dabar yra labai lengva ir jusų vaikus prirašyti prie SLA, kuriems nereikės mokėti duoklių, kaip ir pirmiau prigulintiems nariams kareiviams duoklių mokėti nereikės.

Todel visi nariai kviečiami atsilankyti į šį susirinkimą ir kurie esate skolingi, nepamirškite savo duokles užsimokėti, kad neliktumet suspenduoti.

Jonas J. Svipias,
SLA 192 kp. sekr.

Manchester, Conn.

SLA 207 kuopos reikale

Rugpjūčio 9 d. kuopos susirinkimas nutarė susirinkimus laikyti vakarais, todel sekantis susirinkimas įvyks rugsėjo 13 d., 6 val. vakare, Lietuvių Svetainėje, 24 Galway St. Gerbiamieji SLA 207 kp. nariai ir narės malonėkite į šį susirinkimą atsilankyti, nes turime daug svarbių nabaigtų ir naujų reikalų apspausdyti. Turime išrinkti naują užrašų sekretorių, nes mūsų sekretorius išėjo į Dėdės Samo karo tarnybą.

SLA 4 apskrificio suvažiavimas įvyks Manchester, Conn., spalio 11 d. Todel turime išrinkti delegatus. Taipgi ateidami į kuopos susirinkimą rugsėjo 13 dieną atsiveskite kandidatų prirašyti prie SLA 207 kuopos.

J. Tvaronaitis,
SLA 207 kp. organiz.

Kuopų Susirinkimai

NEW YORK, N. Y. — SLA 126 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 4 dieną, 8 valandą vakare, SLA Centro patalpose, 307 W. 30-th St., New York, N. Y. Visi nariai ir narės malonėkite pributi ir narės užsimokėti mėnesines mokesčis. — E. Miliauskiūtė, sekr.

WILKES BARRE, PA. — S.

SLA 115 kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo 6 d., 1 valandą po pietų, Lietuvių Progresyvo Kluibo Svetainėje, 325 E. Market St. Visi nariai malonėkite atsilankyti ir užsimokėti savo duokles, kad neliktumet suspenduoti. Ateidami atsiveskite savo draugus prirašyti prie mūsų kuopos. — J. Adomaitis, sekr.

SHENANDOAH, PA. — S.

L. A. 303 kp. susirinkimas įvyks rugsėjo 6 d., 1 val. popiet, Lenkų Tautiškoj Svetainėje. Visi nariai ir narės malonėkite pributi ir užsimokėti duokles, kad neliktumet suspenduoti. — J. Paulavičienė, sekr.

CHICAGO, ILL. — SLA

260 kp. susirinkimas, kuris turėtų įvykti 6 dieną rugsėjo, neįvyks del Labor Day šventės. Susirinkimas įvyks rugsėjo 13 d., 2 val. popiet, Marquette Park Lietuvių Centre, 6825 So. Western Ave. Visi nariai kviečiami atsilankyti ir užsimokėti savo duokles. Taipgi bukite pasiręgti užsimokėti po 15 centų del SLA narių kareivių. — J. Jasulevičius, sekr.

PITTSBURGH, PA. — SLA

40 kuopos svarbus susirinkimas įvyks rugsėjo 6 dieną (o ne 2, kaip pirmiau per klaidą Tėvynėje buvo paskelbta), 2 val. popiet, LMD svetainėje, kur visuomet laikomi šios kuopos susirinkimai. Seimo delegatai išduos raportus ir išaiškins seimo nuveiktus darbus ir tarimus. Visi nariai malonėkite į šį susirinkimą atsilankyti. — SLA 40 Kp. Finansų Sekretorė.

Protokolas

SLA PILDOMOSIOS TARYBOS SUVAŽIAVIMO, I-VYKUSIO LIEPOS 4-6 DIENOMIS, 1942 M., HOTEL WILLIAM PENN, PITTSBURGH, PA.

(Užbaiga)

45. Sekretorius M. J. Vinikas raportuoja, kad pe-reito Pildomosios Tarybos suvažiavimo įgaliotas vice prezidentas J. K. Mažukna ištirti vietoje neaiškumus reikale išmokėjimo ligoje pašalpos SLA 192 kuopos narei Paulinai Andrucci iš New Kensington, Pa., visą padėtį ištyręs rekomendavo išmokėti \$65.00. Pasiremiant vice prezidento J. K. Mažuknos rekomendacija, viršuje minėtai narei pašalpos išmokėta \$65.00. S. Mockus įnešė, dr. S. Biežis parėmė užgirti viršuje pažymėtos pašalpos išmokėjimą. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

46. Svarstoma išmokėjimas pomirtinės velionės Anelės Jašinskienės, narės 11 kp., Waterbury, Conn., kurios pašalpgavias buvo paskirti sunai, Alfonsas ir Ksaveras Jašinskai. Ksaveras nužudė motiną ir dabar yra nuteistas visam amžiui kalėti valstijos kalėjime. Tokiu atveju Ksaveras Jašinskas yra netekęs visokių paveldėjusių teisių ir todėl nutarta Ksaverui Jašinskui priklausanti pomirtinės dalį \$75.00 išmokėti velionės vyrui Pijui Jašinskui, kuris ir visus išmokėjimo pomirtinės dokumentus pasirašys.

47. E. Mikužūtė įnešė, S. Mockus parėmė ratifi-kuoti krivulę No. 310, kuria išspręsta išmokėjimas pomirtinės sumoje \$300 velionio Kazio Miknio, nario 74 kp., Chicago, Ill. Įnešimas vienbalsiai priimtas ir tuo pačiu ratifikuota pažymėta krivulė.

48. Svarstomas Arėjo Vitkausko prašymas išmo-kėti jam \$18.00 kaip atlyginimą už jo prisijungimą du toms Lietuviškosios Enciklopedijos, kuriuos sakosi prisijungęs buvusiam Tėvynės redaktoriui Kl. Jurgelioniui ir jų nerasta Tėvynės redakcijoj, kuomet A. Vitkauskas pareikalavo juos sugrąžinti jam atgal. Sekretorius M. J. Vinikas raportuoja ir paaiškina, kad buvusis Tėvynės redaktorius Kl. Jurgelionis, neatsiklauses jo, kaip manadžeriaus, išmetė iš Tėvynės redakcijos patalpų visus surinktus senesnių laikų lie-tuviškus laikraščius, kuriuos išsivežė jo pašauktas po-pierių atmatų rinkėjas. Todėl labai galimas daiktas, kad ir Arėjo Vitkausko prisijungė Liet. Enciklopedi-jos du tomai kartu su laikraščiais buvo išvežti. Pasiremiant tokiu sekretoriaus M. J. Viniko pranešimu, nutarta išmokėti Arėjui Vitkauskiui prašomą atlygini-mą, o buvusis Tėvynės redaktorius Kl. Jurgelionis skaitomas atsakomingu už išmetimą surinktų laikraš-čių kaip organizacijos turto.

Ketvirtą sesiją prezidentas F. J. Bagočius uždarė 7:30 val. vakare, patvarkydamas, kad penkta sesija prasidės 9 val. ryte liepos 6 d., 1942 m., Hotel William Penn, kambaryje "B".

SESIA ŠEŠTA

Šeštą sesiją prezidentas F. J. Bagočius atidarė 9 val. ryte liepos 6 d., 1942 m., Hotel William Penn, kambaryje "B", Pittsburgh, Pa. Sesijoje dalyvauja:

Prezidentas F. J. Bagočius,
Vice prezidentas J. K. Mažukna,
Sekretorius M. J. Vinikas,
Išdininkas K. P. Gugis,
Išdo globėjas S. Mockus,
Išdo globėja E. Mikužūtė,
Daktaras kvotėjas dr. S. Biežis.

Sesijoje dalyvauja visi Pildomosios Tarybos nariai ir sudaro kvorumą.

49. Svarstoma SLA 236 kuopos, Toronto, Cana-da, prašymas leisti kuopai nupirkti Kanados karo bondą Susivienijimo vardu už tuos pinigus, kurie pri-klauso Centrai ir kurių negalima iš Kanados išsiųsti dėl valiutos išvežimo suvaržymų. Nutarta palikti S. L. A. sekretoriaus M. J. Viniko nuožūrai su įgalioti-mu patenkinti SLA 236 kuopos prašymą, jei pasiro-dys galimu.

50. Žemiau išvardinti suspenduoti už duoklių ne-užsimokėjimą SLA nariai pristatė SLA sekretoriui Atgal Priėmimo Blankas, sveikatos piliudijimus ir iš-pildė visus konstitucijos reikalavimus, prašydami pri-imti juos atgal į Susivienijimą. E. Mikužūtė įnešė, S. Mockus parėmė visus prašymus padavusius narius priimti atgal. Įnešimas priimtas ir tuo pačiu priimti atgal į Susivienijimą sekanti nariai:

O. Barkauskienė, 11 kp., Conn.	\$600
A. Rudzinskis, 14 kp., Ohio	600
M. Rainienė, 14 kp., Ohio	600
P. Serkšnienė, 14 kp., Ohio	150
J. Jurgelis, Jr., 14 kp., Ohio	500
A. Misiunas, 30 kp., Pa.	1000
M. Žilvitis, 36 kp., Ill.	600
A. Liolys, 43 kp., Mass.	150
V. Navasinskas, 51 kp., Conn.	300
J. Voroneliūtė, 51 kp., Conn.	300
A. J. Voronelis (Cook) 51 kp., Conn.	300
J. Pasternokienė, 131 kp., Mass.	600
D. Slivynas, 135 kp., Pa.	250
A. Doras, 135 kp., Pa.	250
V. Žukauskienė, 153 kp., Pa.	300
J. Bulevičius, 221 kp., Pa.	300
M. Salkičis, 245 kp., N. J.	1000
M. Stankienė, 260 kp., Ill.	500
P. Strazdas, 267 kp., Pa.	1000
K. Korvalski, 273 kp., Ind.	300
O. Mažeikienė, 274 kp., Ill.	300
J. B. Daleb, 297 kp., Mass.	1000
J. Zemaitis, 354 kp., Ohio	300

51. Svarstoma p. Oscar A. Kottler, New Jersey Fraternal Congress prezidento, pakvietimas Susivieni-jimui prisidėti prie šio kongreso. Nutarta prisilaikyti

pirmesnių Pildomosios Tarybos nutarimų nesidėti prie atskirų valstijų fraternalių kongresų.

52. Sekretorius M. J. Vinikas atskliausia Pildomo-sios Tarybos ar leistina būtų talpinti Tėvynėje skelbi-mus, kurie galėtų įžeisti SLA narių įsitikinimus. Pa-vyzdžiui, knygelės "Pekla — kur ji, kam ir delko" iš-leidėjas A. M. Metelionis prašo jo išleista knygelę skelbti Tėvynėje. Nutarta vengti SLA organe tokių kad ir apmokamų paskelbimų" kurie galėtų užgauti SLA narių įsitikinimus.

53. Investmentų Komisija, K. P. Gugis ir M. J. Vinikas rekomenduoja pirkti už \$100,000 Jungtinių Amerikos Valstybių karo bondus. J. K. Mažukna įnešė, E. Mikužūtė parėmė Investmentų Komisijos rek-omendaciją priimti. Įnešimas vienbalsiai priimtas ir tuo pačiu nutarta pirkti Amerikos karo bondus už \$100,000.

54. Svarstoma Susivienijimo, kaip fraternalės organizacijos išgalės kuodidžiausiam parėmimui Ame-rikos vyriausybės pastangų laimėti einantį karą, kad būtų galima įgyvendinti pasaulyje prezidento Roose-velto paskelbti žmoniui laisvę ir gerbuvį užtikrinanti principai. Vienbalsiai nutarta ir visi Pildomosios Tarybos nariai pasižadėjo mažiausiai dešimtą nuosimtį savo metinio ūdarbio skirti Amerikos karo bondus pirkimui. Taipgi Pildomoji Taryba dės pastangas, kad tokius pasižadėjimus gauti iš SLA Centro raštinės ir Tėvynės spaustuvės tarnautojų ir iš visų SLA kuopų.

55. Plačiai išdiskusavus SLA nuosavybių pardavi-mo Chicagoje ir kitur išlaidas prieita išvados ir nu-tarta, kad jokio komiso ir atlyginimo už pardavimą nuosavybės negalima duoti SLA viršininkams ir jų įgaliotiniams. Tačiau pardavimu besirūpinančiam vir-šininkui ar jo įgaliotiniui bus atlyginta jo paneštos ak-tualės išlaidos ir sugaištasis laikas, kuomet tokios išlai-dos ir sugaištis susidarys.

56. Svarstoma Michael Fella, savininko nuosavy-bės adresu, 34 Garrison St., Newark, N. J., pasiuly-mas atmokėti visą morgiočio sumą ir priprednuosius nuosimėjus. Nutarta Michael Fella pasiulymą priimti.

57. Svarstomas A. J. Kupscio, buvusio SLA 43 kuopos nario iš So. Boston, Mass., prašymas priimti jį atgal į SLA. Visus faktus apsvarsčius surasta, kad A. J. Kupstis buvo teisėtai pagal SLA konstitucijos patvarkymus suspenduotas, tačiau SLA Pildomoji Taryba nutarė patarti SLA 43 kuopai priimti A. J. Kupstį atgal į Susivienijimą sekančiomis sąlygomis: A. J. Kupstis turi išpildyti visus konstitucijos reikalavimus suspenduoto nario priėmimui atgal ir turi pristatyti duodmą apie savo sveikatos stovį iš SLA 43 kuopos daktaro kvotėjos anglų kalba parašytą ir su ta sąly-ga, kad tame pačiame kuopos susirinkime, kuriame A. J. Kupstis bus priimtas atgal, jam bus išduotas persi-kėlimo laktas ir jo nurodoma kita kuopa.

58. Svarstoma SLA 214 kuopos nario ir buvusio sekretoriaus Walter Domash apeliacija į Pildomąją Tarybą, kurioje jis išdėsto, kad kuopos susirinkimas be pravedimo konstitucijos nurodyta tvarka tardymo jį nubaudė \$5.00 pinigų bauda ir suspenduojant jam balsą vienų metų laikui. Iš paaiškinimų kuopos val-dybos irgi paaiški, kad be konstitucijos nurodyto tar-dymo Walter Domash nubaustas. Sekretorius M. J. Vinikas paaiškina, kad nežiurint visų dėtų pastangų sutaikyti susiginėjusius velkėjus ir vaidus iš kuopos prašalinti, teigiamų davinį nepasiekta ir pagaliau ne-žiurint to, kad buvo kuopai pranešta, jog Walter Do-mash nubaustas neprisilaikant konstitucijos patvarky-mų ir kad jis yra padavęs apeliaciją į Pildomąją Tarybą, kuopa bausmę vykina. Visą padėtį nuodugnai apsvarsčius nutarta:

a) SLA 214 kuopos susirinkime kovo 29 d., 1942 m., šios kuopos narys Walter Domash, nubaustas ne-teisėtai, nes nepravesta nario apskundimui ir tardymui procedūra kaip tą nurodo SLA konstitucijos (angliš-ko teksto) Skyrius XVI, jo paragrafai 1 ir 2 ir visi jų sub-paragrafai. Joks SLA narys negali būti bau-dziamas neprisilaikant konstitucijos nurodytų taisyklių narių apskundimui, jų tardymui ir nubaudimui.

b) Įgaliotami SLA prezidentas F. J. Bagočius ir sekretorius M. J. Vinikas pagal jų nuožūrą bandyti dar kartą draugišku būdu sutaukinti susivaidijusius S. L. A. 214 kuopos veikėjus ir prašalinti iš kuopos gyve-nimo visus nesuipratimus bei atsteigti kuopoje san-taiką ir pavyzdingą narių sugyvenimą.

c) Jei nepavyks draugišku būdu atsteigti SLA 214 kuopos narių tarpe pavyzdingą santaiką ir ramybę, tokiu atveju įgaliotamas SLA prezidentas panaudoti jam konstitucijos suteikiamą galią atsteigimui SLA 214 kuopoje ramybės ir santaikos tarpe narių.

59. Dr. S. Biežis įnešė, E. Mikužūtė parėmė rati-fikuoti krivulę No. 309, kuria išspręsta panaikinimas Pildomosios Tarybos užgyrimo SLA 43 kuopos nutari-mu uždėtos bausmės šios kuopos nariui J. Arlauskui. Įnešimas vienbalsiai priimtas ir tuo pačiu ratifikuota viršuje pažymėta krivulė.

60. Sekretorius M. J. Vinikas raportuoja, kad iš-vogtų iš Centro raštinės mašinų iki šiol nesurasta, iš-skyrus vieną rašomąją mašinėlę, apie kurios atsiėmi-mą jau raportuota pereinant Pildomosios Tarybos su-važiavimui. Policija ir toliau seka pavogtų mašinų suradimą. Pildomosios Tarybos rinkimų kampanijos metu paaiškėjo, kad išvogti ir SLA narių, kuriems siunčiama Tėvynė, adresai. Prezidentui F. J. Bago-čiui įsakius, buvo atkreiptas policijos dėmesis ir iš-vorgtų adresų reikalas. Sekretoriaus M. J. Viniko pranešimas užgirtas.

61. Prezidento F. J. Bagočiaus nepaprastų išlaidų sąskaitos du kartus važinėjant Washingtone Lietuvos reikalais, nutarta išmokėti iš Tautiškių Centų Fondo; atlyginimą už patarnavimą legalėje proceduroje ku-omet Boston Housing Authority perėmė Dravinško nuosavybę, ant kurios Susivienijimas buvo davęs mor-gičių ir prisiejo kreiptis į teismą Susivienijimo intere-

sų apsaugojimui bei už telefonų ir telegramų išlaidas sąskaitas apmokėti iš Lėšų Fondo.

62. SLA 42-ro seimo pripažintas teisėtomis sąs-kaitas ir nutartas išmokėti, įimant ir buvusio Kontr. Kom. nario Simono Cibulskio sąskaitą sumoje \$138.30, nutarta išmokėti prie pirmiausios galimos progos.

63. Seimo Rengimo Komisijos paskirtam SLA 42-ro seimo sesijų salės ir viso seimui patarnavimo prižiūrėtoji bei prezidiumo dokumentų globotoji J. P. Milleriui nutarta užmokėti po \$5.00 už kiekvieną šiose jo pareigose pašvęstą dieną.

64. Svarstoma iki kokio laipsnio Susivienijimas pri-valo dalyvauti Amerikos lietuvių veikloje atstatymui Lietuvos nepriklausomybės. S. Mockus įnešė, J. K. Ma-žukna parėmė išrinkti Tautos Reikalų Komisiją, įga-liojant ją veikti Lietuvos reikalais pagal geriausią jos supratimą su ta vienok sąlyga, kad komisija Susivieni-jimo vardu veiks tik centralizuotoje Amerikos lietuvių veikloje, nesidėdama prie jokios lokalinės ar atskirų apylinkių veiklos ir vengdama partinių grupių veiklos. Lietuvos reikalais Susivienijimo veiklos išlaidos bus apmokėtos iš seimo paliktų Tautiškių Centų Fondo pi-nių. Įnešimas vienbalsiai priimtas ir į Tautos Reikalų Komisiją išrinkti: prezidentas F. J. Bagočius, sekreto-rius M. J. Vinikas ir išdininkas K. P. Gugis.

65. Plačiai apsvarsčius prieita išvados, kad bus labai svarbiu faktoriumi kaip Amerikos lietuvių istori-rijai, taip ir Lietuvos nepriklausomybės atstatymo darbuose surinkimas kiek galima tiksliausių žinių kiek Amerikos lietuviai, kaip mūsų demokratinio krašto tautinis vietinis, prisidėjo prie laimėjimo dabar einan-čio karo, butent: kiek Amerikos lietuvių tarnauja Jungtinių Amerikos Valstybių ir kitų Amerikos pusė-jė kariaujančių valstybių kariuomenėse ir kiek Ame-rikos lietuviai bei jų organizacijos yra pirkusios karo bondus ar aukavusios pinigų karo reikalams. Vien-balsiai nutarta, kad tokios žinios būtų renkamos Susivienijimo globoje ir įgaliota Tautos Reikalų Komisi-ja išdirbti planus ir taisykles tokių žinių rinkimui.

66. Svarstomi SLA 42-ro seimo nutarimai, uždedan-ti SLA nariams nepaprastas duokles po 15 centų per mėnesį SLA narių kareivių palaikymui organizacijoj. Daktaras S. Biežis įnešė, E. Mikužūtė parėmė išrinkti Specialę Komisiją, kuri išdirbs atitinkamas taisykles ir jas pasiųs Pildomosios Tarybos narių užgyrimui. Kuomet Pildomosios Tarybos nariai dauguma balsų taisykles užgirs, jos bus įdėtos į šį Pildomosios Tary-bos nutarimą, kaip šio protokolo dalis. Įnešimas vienbalsiai priimtas ir į Specialę Komisiją išrinkta: vice prezidentas J. K. Mažukna, sekretorius M. J. Vi-nikas ir išdininkas K. P. Gugis.

Specialės Komisijos paruoštos ir Pildomosios Tarybos užgirtos taisyklės yra sekančios:

OFICIALIUS PRANEŠIMAS SLA KUOPOMS IR NARIAMS

SLA 42-ras Seimas Nutarė Sudaryti Specialį Kareivių Duoklėms Užmokėti Fondą

Šiuo pranešime visų SLA kuopų ir narių žiniai, kad SLA 42-ras seimas, įvykęs birželio 29 d. — liepos 3 d., 1942 m., Hotel William Penn salėje, Pittsburgh, Pa., visu rimtumu apsvarsėtas SLA narių kareivių palaikymo organizacijoj klausimu SLA 126 kuopos įnešimą, nutarė sekančiai:

"108. T. Matas papildė įnešimą, kad SLA nariams būtų uždėtos nepaprastos duoklės po 15 centų per mėnesį SLA narių kareivių duoklėms užmokėti iki teisės dabar einantis karas. Pasibaig-us karui ir šios nepaprastos duoklės bus panai-kinintos. Įnešimą parėmė E. Mikužūtė. Apsvars-čius, įnešimas priimtas visais balsais prieš aš-tonius balsus.

"133. Įstaty Kumisija pridūoda seimui ap-svarstyti adv. A. Olio sekančią įnešimą: "Kad specialės kareivių naudai duoklės bū-tų mokamos į specialį kareivių duoklių fondą; kad iš to kareivių fondo būtų mokamos vien tik pomirtinės duoklės, o ne pašalpos duoklės, SLA narių, kurie yra tapę Jungtinių Amerikos Vals-tybių kareiviais ir kad iš to fondo pinigai nebūtų skiriami arba naudojami kitokiems tikslams be seimo nutarimo. Toliaus: kada tame fonde susi-darys daugiau, negu \$5,000, kad Pildomoji Tary-ba numytų 15 centų specialius asesmentus iki specialis kareivių fondas išsistūstins ir pasidarys reikalinga daugiau pinigų kareivių nemokėtas duokles padengti.

"Istaty Komisija rekomenduoja įnešimą pri-imti. Įnešimas priimtas didele dauguma balsų."

SLA Pildomoji Taryba, atsižvelgdama į patriotin-gas ir pavojingas SLA narių kareivių pareigas, kurie gerbingai stojo ginti mūsų demokratinį kraštą ir ko-voti prieš brutalinę diktatorių jėgą už visos žmoni-jos laisvę ir gerbuvį, tad pildydama ir interpretuoda-ma viršuje pacituotus SLA 42-ro seimo nutarimus, specialio kareivių narių naudai sutvėrto fondo admi-nistravimui skelbia sekančias taisykles:

1. SLA Pildomoji Taryba skelbia atidarymą nau-jo fondo SLA narių kareivių palaikymui organizacijoj. Šis fondas bus žinomas kaip **Narių Kareivių Duoklių Fondas**, kuris bus palaikomas SLA narių nepaprasto-mis duoklėmis, kiekvienam nariui mokant po 15 centų per mėnesį pagal SLA 42-ro seimo nutarimą. Pildomo-ji Taryba minėtus seimo nutarimus interpretuoja į ta prasmę, kad ir SLA nariai jureiviai, tarnaujanti Jung-tinių Amerikos Valstybių kariškam laivyne, turi ly-gias teises su nariais kareiviais naudotis Narių Karei-vių Duoklių Fondu.

2. Nepaprastas po 15 centų per mėnesį duokies į Specialį Kareivių Duoklių Fondą SLA nariai pradeda mokėti su rugpiučio 1 d., 1942 m.

3. SLA nariai neužsimokėję šių duoklių į Specialį Kareivių Duoklių Fondą per šešis mėnesius, skaitysis suspenduotais.

4. Duoklės bus mokamos už visus SLA narius ka-reivius ir jureivius nuo dienos jų įstojimo į militarę tarnybą ir per šešis mėnesius po karo užsibaigimo, arba per šešis mėnesius po išstojimui iš kariškos tar-nybos pirm karo užsibaigimo. Kurie nariai įstojo į karo tarnybą pirmiau, jų duoklės bus mokamos nuo dienos Selective Service įstatymo įvedimo.

5. Duoklės bus mokamos už tokią apdraudus su-mą ir tokiam skyruije, kokia narys kareivis ir jurei-vis dabar yra apsidraudęs Susivienijime. Už naujai prisirašančius narius po rugpiučio 1 d., 1942 metų, duoklės bus mokamos iki \$500 apdraudus sumos viso amžiaus duoklių mokėjimo apdraudus skyruije.

6. Sumokėtos narių kareivių ir jureivių duoklės nuo dienos Selective Service įstatymo įvedimo, kurie pirm to į militarę tarnybą buvo įstoję, ir tų narių duoklės, kurias jie sumokėjo po įstojimui į militarę tarnybą įvedus Selective Service įstatymą, bus kredituotos atei-čiai, kuomet jie išstos iš militarės tarnybos ir Susi-vienijimas nustos už juos duokles mokėti. Užvilkin-tos kareivių ir jureivių duoklės bus taipgi sumokėtos ir narystės teisės jiems sugrąžintos prisitaikant SLA 42-ro seimo nutarimams.

7. Del bent kokios priežasties kareiviui ar jurei-viui mirus karo tarnyboje esant, kuris įstojo į SLA po įsigalėjimo "War Risk Clause", kurią S. L. A. 42-ras seimas nutarė įvesti, sumokėtos už jį iš Spe-cialio Kareivių Duoklių Fondo apdraudus duoklės, bus išmokėtos kareivio ar jureivio pašalpgaviams.

8. Pagal seimo nutarimą, ligoje pašalpos duoklės nebus apmokamos iš Specialio Kareivių Duoklių Fon-do. Leidžiama nariams kareiviams ir jureiviams sus-penduoti savo duoklių mokėjimą ligoje pašalpos fon-dą kol jie yra militarėje tarnyboje. Išstoję iš kariš-kos tarnybos, nariai vėl galės pradėti mokėt savo duokles už ligoje pašalpą pagal konstitucijos patvar-kymus, be jokių įstojimo formalumų. Sužeistas ar susirgęs narys, kuomet išvykęs iš Jungtinių Ameri-kos Valstybių ir Kanados teritorijos, pagal SLA kon-stitucijos patvarkymus negali gauti pašalpos.

9. Įgaliotamas SLA sekretorius laikinai suspen-duoti ir nerinkti į Specialį Kareivių Duoklių Fondą iš SLA narių duoklių, kuomet apmokėjus visų karei-vių ir jureivių metines duokles fondas turės didesnį kaip \$5,000 balansą. Kuomet prieš fondą susidariu-si atsakomybė balanso sumą pasieks ir tokiu budu fondą išstūstins, instruktuojamas SLA sekretorius pas-kelbti išnaujo SLA nariams mokėjimą nepaprastų 15 centų duoklių į Specialį Kareivių Duoklių Fondą.

Šios taisyklės yra privalomos visoms SLA ku-opoms ir visiems SLA nariams, išskiriant SLA Jauna-mečių Skyriaus apdraudus narius.

SLA PILDOMOJI TARYBA:

F. J. Bagočius — prezidentas,
J. K. Mažukna — vice prezidentas,
M. J. Vinikas — sekretorius,
K. P. Gugis — išdininkas,
S. Mockus — išdo globėjas,
E. Mikužūtė — išdo globėja,
Dr. S. Biežis — daktaras kvotėjas.

Penktą sesiją prezidentas F. J. Bagočius uždarė 2 val. po pietų, patvarkydamas, kad šešta sesija prasidės 3 val. po pietų, liepos 6 d., 1942 m., Hotel William Penn, kambaryje "B".

SESIA ŠEŠTA

Šeštą sesiją prezidentas F. J. Bagočius atidarė 3 val. po pietų liepos 6 d., 1942 m., Hotel William Penn, kambaryje "B", Pittsburgh, Pa. Sesijoje dalyvauja visi Pildomosios Tarybos nariai ir sudaro kvorumą.

67. Svarstomas SLA 42-ro seimo nutarimas įvesti "War Risk Clause" tiems naujai prisirašančioms SLA nariams, kurie įstos Jungtinių Amerikos Valstybių ar Kanados karo tarnybon. Paaiškėjus, kad pritaiky-mas šio įstatymo SLA nariams kareiviams yra susi-jęs su atlikimu tam tikrų formalumų valstijų apdrau-dos departamentuose ir reikia išdirbti atitinkamas tai-syklas, tad nutarta įgalioti Specialę Komisiją, kurią sudaro J. K. Mažukna, M. J. Vinikas ir K. P. Gugis, visą reikalą nuodugnai išstudijuoti ir paruošti atitin-kamas taisykles.

68. Svarstomas SLA 42-ro seimo nebaigtas iš-sprešti įnešimas sąryšy su pasiulymu išrinkti komisi-ją studijavimui SLA problemų ir patiekimui plano se-kančiam seimui. Nutarta minėtą seime iškeitą klau-simą studijuoti iki sekančio Pildomosios Tarybos su-važiavimo, nes tokiu atveju bus galima nuodugnai su-sipažinti su šiuo klausimu, jį apsvarstyti ir išspresti.

69. Svarstoma SLA 42-ro seimo pavestas Pildo-mosios Tarybos išsprendimui SLA 12 kuopos nario Antano Stakniuno iš Nanticoke, Pa., prašymas išmo-kėti jam tos pačios kuopos buvusio nario, velionio Jo-no Navicko, pomirtinę sumoje \$1,000. Pasiremiant tais pačiais faktais, kurie išdėstyti pereinote Pildomosios Tarybos suvažiavimo nutarime No. 19, Pildomoji Tary-ba neranda galimu A. Stakniuno pakartotiną prašy-mą išpildyti neapsilenkdama su SLA konstitucijos ir apdraudus įstatymų patvarkymais.

70. Nutarta įgalioti SLA daktarą kvotėją dr. S. Biežį ir sekretorių M. J. Viniką įgyvendinti SLA 42-ro seimo užgirtas daktaro kvotėjos rekomendacijas sąry-šy su stropesniu aplikantų sveikatos ištyrimu.

71. Svarstomas SLA 42-ro seimo nutarimas, pa-remtas SLA 126 kuopos įnešimu ir kuriojo ipaireigo-jama Pildomoji Taryba ir Įstaty Komisija pertvarka-ti konstitucijos Skyriaus IV atitinkamus paragrafus ta prasme, kad daugiau sukoncentruoti SLA valdymo (Užbaiga ant 5 pusl. pirmoj skilty apacioj)

Protokolas

SLA 42-RO SEIMO, ĮVYKUSIO BIRŽELIO 29 D., LIEPOS 3 D., HOTEL WILLIAM PENN SALEJE, PITTSBURGH, PA.

(Tąs sekretoriaus raporto)

Palyginimas SLA, N. F. C. ir Am. Ex. Mirtingumo Nuo Tūkstančio Narių

Amžius	SLA narių mirtingumas	N. F. C.	Am. Exp.	Amžius	SLA narių mirtingumas	N. F. C.	Am. Exp.
18	3.50	—	7.73	50	17.50	11.44	13.78
19	3.80	—	7.77	51	19.00	12.15	14.54
20	4.00	5.00	7.81	52	21.00	12.90	15.39
21	4.10	5.04	7.86	53	23.00	13.75	16.33
22	4.25	5.07	7.91	54	25.00	14.68	17.40
23	4.50	5.11	7.96	55	27.00	15.71	18.57
24	4.60	5.15	8.01	56	29.30	16.86	19.89
25	4.75	5.20	8.07	57	32.00	18.12	21.34
26	4.90	5.26	8.13	58	34.50	19.50	22.94
27	5.10	5.32	8.20	59	37.00	21.05	24.72
28	5.20	5.39	8.26	60	40.00	22.75	26.69
29	5.40	5.47	8.35	61	42.50	24.64	28.88
30	5.50	5.55	8.43	62	45.00	26.72	31.29
31	5.90	5.65	8.51	63	47.50	29.03	33.94
32	6.30	5.75	8.61	64	50.00	31.57	36.87
33	6.60	5.87	8.72	65	52.50	34.39	40.13
34	7.00	6.00	8.83	66	55.00	37.52	43.71
35	7.50	6.15	8.95	67	58.00	40.96	47.65
36	7.99	6.31	9.09	68	62.00	44.77	52.00
37	8.30	6.49	9.23	69	67.00	48.98	56.76
38	8.90	6.70	9.41	70	72.50	53.65	61.99
39	9.50	6.92	9.59	71	78.00	58.81	67.67
40	10.00	7.17	9.79	72	85.00	64.49	73.73
41	10.70	7.45	10.01	73	93.00	70.81	80.18
42	11.30	7.77	10.25	74	100.00	77.78	88.03
43	12.00	8.11	10.52	75	107.00	85.48	94.37
44	12.70	8.48	10.83	76	114.00	93.99	102.31
45	13.30	8.87	11.16	77	121.00	103.40	111.06
46	14.10	9.29	11.56	78	128.00	113.84	120.83
47	14.90	9.75	12.00	79	135.00	125.35	131.73
48	15.80	10.27	12.51	80	143.00	138.09	144.47
49	16.70	10.82	13.11				

Iš šių palyginamų lentelių aiškiai matome, kad Susivienijimo narių mirtingumas iki 40 metų amžiaus yra žymiai žemesnis negu "American Experience" mirtingumo lentelės, bet po to amžiaus mūsų narių mirtingumas daug didesnis, negu apdraudus vartojamos mirtingumo lentelės nurodo. Dabar pažūrėsim, ką ta aukštas mirtingumas reiškia mūsų organizacijai. Bėgy pastarųjų kelių metų Susivienijimo narių atkuro apskaičiavimu paremtas mirtingumas buvo sekamas:

SLA Pildomosios Tarybos Protokolas

(Tąs nuo 4 pusl.)

aparatai ir kad būtų konstitucijoje nurodytos aiškios išsilavinimo ir organizacijos reikalų supratimo kvalifikacijos kandidatams į Pildomosios Tarybos narius ir kad tokis projektas būtų pateiktas sekančiam SLA seimui. Nutarta įgaluoti Specialią Komisiją, kurią sudaro J. K. Mažukna, M. J. Vinikas ir K. P. Gugis, bendrai su Įstatų Komisija tokį projektą paruošti.

72. Įgaliotas sekretorius M. J. Vinikas atspausdinti per naują SLA konstitucijos angliską tekstą su visais šio seimo patasymais ir papildymais, kuomet Lėšų Fondo išgalės leis.

73. Pereito Pildomosios Tarybos suvažiavimo paskirta seimo ceremonialo paruošimui komisija, dr. S. Biežis ir E. Mikuziūtė, raportavo, kad ji atliko šiai komisijai uždėtas pareigas. Raportas priimtas.

74. Vienbalsiai nutarta pareikšti nuosirdžios padėkos žodis SLA Trečiam Apskričiai, jo valdybai ir visiems apskričio veikėjams už taip įspūdingą ir sėkmingą suruošimą SLA 42-ro seimo ir už jų dideles pastangas teikiant visus galimus patogumus ir patarnavimus Pildomosios Tarybos nariams ir visiems seimo delegatams. SLA 3-čio apskričio pirmininkas ir kiti valdybos nariai bei visi veikėjai suteikė didelį ir naudingą patarnavimą Susivienijimui, už ką SLA Pildomoji Taryba savo ir visos organizacijos vardu nuosirdžiai dėkoja.

75. Vienbalsiai nutarta pareikšti nuosirdžią padėką Hotel William Penn manadžmentui už suteiktą nemokamą salę ir visų patogumų SLA 42-rō seimo sesijoms ir taip pat už teikimą gero ir mandagaus patarnavimo SLA Pildomosios Tarybos nariams ir visiems delegatams, kurie buvo apsigyvenę William Penn Hotelyje. Dėka Hotel William Penn manadžmento SLA 42-ro seimo viršininkai, delegatai ir svečiai naudojami visokiais patogumais ir mandagiu bei nuosirdžiu patarnavimu visu seimo laiku.

76. Del susidėjusių aplinkybių šio Pildomosios Tarybos suvažiavimo protokolo nebuvo galima pačiame suvažiavime perskaityti ir priimti, todėl nutarta, kad šio suvažiavimo protokole pažymėti Pildomosios Tarybos nutarimai bus privalomi pildyti visiems, kurie šiais Pildomosios Tarybos nutarimais paliešti, po to, kai SLA prezidentas ir sekretorius šio suvažiavimo protokola užgirs. Šio protokolo nuorašai bus pasiūsti Pildomosios Tarybos nariams pirm jo talpinimo SLA organe Tėvynėje.

Prezidentas F. J. Bagočius suvažiavimą uždarė 4:30 val. po pietų liepos 6 d., 1942 m.

F. J. BAGOČIUS,
SLA prezidentas,
M. J. VINIKAS,
SLA sekretorius.

SLA Narių Mirtingumas ir Nuostoliai iš Priėzasties Aukšto Mirtingumo

Metai	Mirtingumo nuosimtis	Suma	Kiek mirtingumui išmokėti	Pilnintiniai nuostoliai
1941	125.04%	\$118,478	\$94,753	\$23,725
1940	127.79%	110,089	86,151	23,938
1939	117.85%	93,234	79,112	14,122
1938	133.18%	97,309	72,877	24,432
1937	139.41%	98,378	70,569	27,809
1936	119.73%	84,247	70,366	13,881
1935	120.81%	83,965	69,501	14,464
1934	142.51%	95,650	67,116	28,534
1933	125.61%	83,750	66,677	17,073
1932	139.09%	94,963	68,273	26,690
1931	120.14%	87,525	72,853	14,672
1930	134.50%	95,429	70,963	24,466
Viso		\$1,143,017	\$889,211	\$253,806

Šioje lentelėje matome du įdomius dalykus, tai kad mes tikrai nuo 1930 m. iki 1941 m. turėjome suviršum ketvirtą dalį milijono dolerių nuostolių išmokėtomis pomirtinėmis skaičiuojant 100% mirtingumą kaip normalį. Tačiau, jei SLA narių mirtingumas būtų tokis žemas, kaip nekurių apdraudus bendrovių, t. y. apie 50%, tai mūsų dabar išmokėtų pomirtinių nuostolių siektų apie pusę milijono dolerių tik per pastaruosius kelis metus. Antras įdomumas, tai kad įvedimas naujų Am. Ex. 3 1/2% lentelių dar neturi pastebiamos įtakos sumažinime SLA narių aukšto mirtingumo.

Be jokių išimčių visų apdraudus bendrovių mirtingumas yra nesulyginamai žemesnis, negu mūsų, ir tos bendrovės vietoje nuostolių turi didžiausį uždarbį iš priėzasties žemo mirtingumo. Žemiau paduodama lentelė parodo nekurių stambesnių bendrovių mirtingumo nuosimtis ir pinigų uždarbį. Tiesa, šių bendrovių mirtingumas yra paremtas ant Am. Ex. mirtingumo lentelių, o mūsų yra paremtas ant N. F. C. lentelių. Tiksliam palyginimui aš apskaičiavau mūsų narių mirtingumą ir Am. Ex. pagrindū ir tas skaitlines paduodu žemiau.

Apraudos Bendrovių Mirtingumo Nuosimtis

Bendrovė	Mirtingumo nuosimtis	Pelnas
Metropolitan Life	44%	\$65,824,205.00
Prudential	49%	\$91,853,422.00
John Hancock	53%	\$20,969,984.00
Equitable Life	58%	\$32,783,126.00

Kitų mažesnių, bendrovių mirtingumas svyruoja tarpe 13% ir 90%, bet daugiausiai yra žemiau 50%.

Kadangi mes jau panaikinome senus N. F. C. skyrius ir kadangi yra manoma perkelti narius iš senų N. F. C. skyrių į naujus Am. Ex. skyrius, tai aš apskaičiavau kokis mirtingumas būtų, jeigu visi N. F. C. nariai persikeltų į naujus Am. Ex. skyrius.

Skirtumas Tarpe N. F. C. ir Am. Ex. Mirtingumo

Kuomet 100% N. F. C. mirtingumas tulum skaičiui leidžia išmokėti \$94,753 pomirtinių, tai tam pačiam skaičiui narių, 100% Am. Ex. mirtingumas leistų išmokėti \$125,072 pomirtinių.

Kadangi mes aktualiai išmokame nedaugiau kaip \$120,000 pomirtinių, tai tas reiška, kad jeigu perkeltume visus narius į Am. Ex. skyrius, tai mūsų aukšto mirtingumo nuostoliai nugalėtųme.

Šis skaičiavimas padengia 1941 metus, kitais metais skaitlinės gali būti kitokios.

Permažas Uždarbio Nuosimtis

Pastaruoju laiku visokie investimentai moka labai mažą nuosimtis, o bankai už taupumo įdėjus moka vos pusantro nuosimčio, o už einamąsias sąskaitas visai nieko nemoka. Tokiu būdu Susivienijimo uždirtbas nuosimtis taipgi sumažėjo.

Uždirtbas nuosimtis kaip matėme iš finansinio ištekliaus lentelės 1941 metais buvo 2.98% vietoje 4%, kuriuos reikia uždirtbti, kad palaikyti "Solvency" ir pertekliaus sumą. Mūsų uždirtbas, taip vadinamas, "net" nuosimtis buvo sekamas:

Metai	Nuosimtis	Suma
1941 m.	2.98%	\$57,719.00
1940 m.	2.94%	\$52,865.00
1939 m.	2.67%	\$49,839.00
1938 m.	2.14%	\$40,078.09
1937 m.	2.42%	\$44,148.78

Skaičiuojant 4% "net" uždarbį, turėjome uždirtbti 1939 m. \$78,800, skaičiuojant 3 1/2%, turėjome uždirtbti \$68,950.

Nupigimas Bondų ir Šerų Vertybės

Bondų ir šerų nupigimas ar pakilimas vertybėje nėra pastovus, todėl žemiau paduodami daviniai nurodo tik pereinamojo laiko "skirtumus", arba nuostolius.

Reiška, pereinant ant 3 1/2% mokesčių lentelių, mes sumažinam įstatymų reikalaujamą uždarbį sumą ant \$10,000, o tų nedateklių, kaip matome, yra apie \$20,000. Todėl, prie dabartinių aplinkybių visiems nariams perėjus į Am. Ex. skyrius, mes dar turėtume uždarbį nedateklių apie \$10,000 per metus.

Bondai ir Šerai

Turime 57 bondus nominalės vertės	\$709,800.00
Už bondus mokėjome	715,033.82
Amortizuota, knygoje nešama vertė	631,055.00
Skirtumas	\$88,978.82

Bėgyje metų tulų bondų amortizuota vertė nukrito	\$342.00
Bėgyje metų tulų bondų amortizuota vertė pakilo	\$386.00
Skirtumas	\$42.00
Bėgyje pereinusių metų įsigijome ar pakeitėme 20 bondų nominalės vertės	\$264,000.00
Jie mums kainavo	274,299.38
Tuo laikotarpiu likvidavome 26 bondus nominalės vertės	244,000.00
Už juos mokėjome	280,319.03
Už juos gavome	126,719.07
Nuostolis	\$153,599.96
Šerų turime 7, mums kainavo	\$15,238.80
Tų šerų rinkos vertė	5,528.80
Skirtumas	\$9,710.00

Nejudomos Nuosavybės

Nejudomų nuosavybių nuostoliai gali būti iš bendro nuosavybių nupigimo, iš žemų nuomų, aukštų lėšų tų nuosavybių išlaikymo ir išlaidų tinkamam aptaisymui nuosavybių, idant palaikyti jas nuomojamoje padėtyje. Reikia suprasti, kad daugumoje, už morgičiaus perimtos nuosavybės, buvo ir yra taip apleistos, kad nekurius jau neužsimoka nei taisyti. Bandymai pataisyti nekurius nuosavybes nepavyko — kainavo daug ir sukėlė nemaža kritikos.

Turime 26 nuosavybes, kurių įkainuota (appraised) vertė yra

Susivienijimui kainavo	\$419,050.00
Skirtumas	\$170,408.18
Forklozuotos ir už skolas paimtos nuosavybės SLA kainavo	\$531,008.38
Joms buvo suteikta morgičiaus paskolų	351,045.00
Skirtumas	\$179,963.38

Nuo praeito seimo iki gruodžio 31 d., 1941 m. pardavė, kontrakto pagrindu, tris nuosavybes:

I — 322 Holbrook Ave., Detroit, Mich. Parduota birželio 13 d. 1940 m. už \$5,000.00, numokant po \$50.00 kas mėnesis.

Nuosavybė kainavo \$7,477.10

Padariusi pardavimo išlyginimą, gausime	\$5,023.47
Nuosolio	\$2,453.63
II — 3101 S. Morgan St., Chicago, Ill. Parduota liepos 31 d., 1941 m. už \$10,000, numokant po \$50.00 kas mėnesis.	\$10,000.00
Nuosavybė kainavo	\$20,495.00
Parduota už	\$10,000.00

Nuosolio \$10,495.00

III — 1748 West 86 St., Chicago, Ill. Parduota rugpiučio 20 d., 1941 m. už \$2,500, numokant po \$20.00 kas mėnesis.

Nuosavybė kainavo \$9,183.22

Padariusi taksų ir nuomų išlyginimą, gausime \$2,434.69

Nuosolio \$6,748.53

Pasižiūrėjus į nejudomų nuosavybių lentelę mes matome, kad turime \$419,050.00 vertės nuosavybių kaip įskaitomą turtą. Parduodant šias nuosavybes šių dienų sąlygomis mes galime turėtume įskaitomą turto nuostolių apie tiek, kiek mūsų dabartinis perteklius siekia. Aišku, tokia padėtis nėra mums pavojinga tik todėl, kad esame visą Susivienijimo stovį smulkiausiai išstudijavę, išskaičiavę ir žinome kur ir ko saugotis. Bet tokia padėtis ne amžina. Ji gali netikėtai pasikeisti, todėl tai padėčiai turime prisirengti pakol dar galime ir pakol žinome kaip taisyti.

Nors morgičiai dabar yra gerame stovy su išimtimi vieno morgičiaus, 3251 So. Halsted St., Chicago, Ill., sumoje \$8,500.00, kuris yra forklozavimo stadijoje, ir nuostoliai nenumatomi, tačiau karo stovis gali padėti visai netikėtai taip pakeisti, kad morgičių srity galime ir vėl turėti nenumatytus nuostolius.

Aš šių galimų nuostolių pavojų pakartotinai raportavau kiekvienam seimui, kiekvienam Pildomosios Tarybos suvažiavimui. Esu visą eilę rekomendacijų suteikęs. Nekurių tų rekomendacijų išpildymas ne kartą išvedė mūsų organizaciją iš rimtų keblumų, bet nors padėti nuolatais taisome ir Susivienijimo stovis šiandien nėra pavojuje, tačiau turime neatidėliojant galutinai pašalinti visus numatomus pavojus Susivienijimo finansiniai ir socialiai ateičiai.

Prie nurodymų esamų trukumų dabar jau prisideda ir valstijų apdraudus departamentų žinovai. Savo revizijos raporte, puslapiu 50 iki 54, jie nurodo, kad mes bėgyje pereinusių metų, 1938, 1939 ir 1940, turėjome nuostolių arba nedateklių sumoje \$272,856.36. Jų nurodoma skaitlinė bendrai atitinka tiems daviniams, kuriuos aš kiekvienam seimui nurodydavau. Skirtumas tik tas, kad mano nurodymai jokios įsakymo prasmės neturėjo, o valstijų nurodymai jau turi įsakymų prasmę.

Ką tas viskas reiškia? Visų pirmaisiai jis reiškia, kad mūsų nariai iš priėzasties jų aukšto mirtingumo, moka permažas duokles, arba gauna perdidelę apdraudą.

Tokia padėtis nėra išimtinai lietuviams. Beveik visos senosios fraternalės organizacijos, kurios susiorganizavo dar senuoju, taip vadinamu, N. F. C. pagrindu, turėjo tas pačias bėdas. Jaunos, neseniai susiorganizavusios fraternalės organizacijos, palyginamai, turi lengvesnes tokias pat bėdas. Beveik visos valstijos jau uždraudė vartojimą N. F. C. mokesčių lentelių. Tie nauji įstatymai ir privertė vieną po kitai

visas fraternalės organizacijas atmesti N. F. C. lenteles ir kur tik galima pervesti savo narius į American Experience 3 1/2% lenteles.

Pastarosios lentelės nustato aukštesnes duokles ir reikalaujami uždarbį nuosimčiai mažesni, tai ir nuostoliai ar trukumai, susidaranti vartojant N. F. C. mokesčių lenteles, buna išvengiami. Prie aukštesnių duoklių, suprantama, galima taipgi nariams suteikti ir apmokėtos apdraudus, pinigines vertes ir paskolų privilegijas, kas visai negalima prie N. F. C. mokesčių lentelių.

Susivienijimas praieityje galėjo gyvuoti ir su N. F. C. mokesčių lentelėmis, nes prie šių apdraudus skyrių išsibraukę nariai palieka visus savo sumokėtus rezervus organizacijai. Pavyzdžiui, nuo Susivienijimo susiorganizavimo iki dabar iš viso prisirašė ir išstojo bei išmirė sekamas skaičius narių:

Prisirašė iš viso	63,150
Dabar yra narių	15,860
Išmirė apie	5,000

Išstojo apie 42,200

Tų išstojusių iš SLA narių paluosuoti ir organizacijai palikti rezervai padengimui nuostolių siekdavo iki \$25,000 per metus. Aišku, tokia suma padengdavu kilusius trukumus ir tik dėsimis ar penkiolika metų tam atgal, kuomet prie paprastų trukumų dar atsirado ir investimentų nuostoliai, tuomet išstojusių narių pasilikusių rezervų jau neužteko nuostolių padengimui.

Dabar padėtis visai kitokia. Įvedus naujuosius apdraudus skyrius, išstojusieji nariai nepalieka Susivienijimui jokių rezervų — jie juos atsiima pinigais arba automatiniai gauna tinkamos sumos apmokėtą apdraudą ir jų rezervai tuomet vietoje pasilikti organizacijoje kaipo turtas-asset, palieka kaipo apmokėtą liabilitą. Tokiu būdu, mūsų narių aukšto mirtingumo sudarytus trukumus arba nuostolius nėra kuo padengti ir organizacija, jeigu nepersitvarkys, tai aktuarinio apskaičiavimo ir valstijų įstatymų akcise eis kas metai į silpnesnį ir silpnesnį finansinės atsakomybės, "solvency", stovį. "Solvency" nukritus žemiau 100%, jokia valstija neleis mums toliau gyvuoti be atitinkamų pataisų.

Tokiu atveju paprastai suteikiama trys galimybės.

Viena galimybė, jeigu organizacija parodo užtekintino sumanumo ir gabumo vedime savo reikalų, tai valstijos suteikia teisę uždėti ant narių tinkamo didumo asesmentus pavaldę duoklių, arba apdraudus sumos sumažinimu padengimui nuostolių ir trukumų.

Antra galimybė, yra duodama taipgi tik neabejotinu sumanumu ir geroje tvarkoje vedamoms organizacijoms, tai konversijos teisė, t. y. teisė perkelti narius, su tam tikrais palengvinimais, iš senų į naujus apdraudus skyrius.

Trečia galimybė, tai "insolvent" organizacijos likvidavimas.

Kokiu spartumu mūsų perteklius (surplus) kas metai nyksta ir nuosimtis mūsų ištekliaus — "solvency" — kas metai krinta, nurodau sekamoje lentelėje.

SLA Finansinio Ištekliaus, "Solvency", Stovis

Metai	"Solvency" nuosimtis	Perteklius išreiktas pinigais	Metinis nedateklus
1941	113.93%	\$190,343.00	—
1940	112.85%	166,483.00	\$21,668.00
1939	115.47%	188,151.00	27,736.86

AMERIKOS LIETUVIŲ VEIKLA

New York, N. Y.

V. Bacevičiaus studijoj atidaryta harmonijos klasė

Rugpjūčio 15 dieną liko atidaryta Vytauto Bacevičiaus piano studijoj harmonijos klasė. Pirmos grupės pamokos vyksta antradieniais 7:30 val. vakare.

Sioj skaitlingoj grupėj, tarp kitų, studijuoja ir pasižymėjusi dainininkė iš Chicago Florence Korsak, buvusi Kauno Valstybės Konservatorijos studentė Aldona Kundrataitė, pianistė Marytė Slekaitytė iš Kearny, N. J., šokėja Onytė Vaivada ir kitos.

Pamokų reikalų informacijos gaunamos pačioj studijoj kasdien nuo 1-3 val. po pietų ir 6-8 val. vakare.

Studijos adresas: 115 Waverly Place, apt. 2, New York City. Phone: GRamer-cy 5-8788.

Lankėsi redakcijoje

Rugpjūčio 24 dieną Tėvynės redakcijoje lankėsi bostonietis SLA 43 kuopos narys ir medicalių instrumentų išdirbėjas p. J. Kasmauskas, kuris į New Yorką buvo atvykęs biznio reikalais. Iš pasikalbėjimo paaiškėjo, kad medicalių instrumentų išdirbystės biznis eina gerai ir kad vis gauna naujų ir daugiau užsakymų.

Wilkes Barre, Pa.

30-ta Wyoming Klonio Lietuvių Diena

Si Wyoming Klonio Lietuvių Diena yra seniausia visoj Amerikoj. Ji buvo pradėta 30 metų atgal ir yra žinoma įvairiomis programomis ir sut-

raukimu daug žmonių. Ją rengia Wyoming Klonio Dainos Draugija susidedanti iš šešių didžiųjų lietuvių parapijų chorų, butent Wilkes Barre, Kingstono, Plymauto, Pitts- tono, Luzernės ir Miners Mills.

Ivyks pirmadienį, rugsėjo 7 (per Labor Day), San Sauci parke, visiems žinomoj vietoj.

Kadangi šį metą iš priežas- ties karo yra stoka gazolino, tai į šį parką yra labai paran- ku privažiuoti gatvekariais ir busais.

Si Wyoming Klonio Lietu- vių Diena, tai yra didžiausias metinis lietuvių suėjimas iš viso Wyoming Klonio ir kitų miestų.

Dainuos jungtinis Dainos Draugijos Choras susidedantis iš šešių didžiųjų parapijinių chorų. Chorams vadovaus muz. Bronius Voveris.

Kalbės neseniai iš Lietuvos atvykęs karo pabėgėlis kun. K. Gečys. Papasakos įdomių ir negirdėtų dalykų apie mu- sų tėvynę Lietuvą.

Kviečia visus

Dainos Draugija.

Baltimore, Md.

Remkime lietuivius

Baltimorės lietuviai šiuose valstijos rinkimuose turi du kandidatų demokratų sąrašė: Nadą Rastenį į legislaturą ir Joseph Pakel (Pakalniškį) į Marylando valstijos demokra- tų konvenciją. Sąrašą, kuriamc randasi minėti du lietu- viai kandidatai, remia Mary- lando gubernatorius O'Connor ir Baltimorės majoras Jack- son; aparti to, remia daugybė organizacijų ir lietuvių visuo- menė. Jei lietuviai demokratai,

gyvenanti šeštame legislatu- ros distrikte, kur lietuvių yra apėčiai, nepatingės balsuoti, tai sąrašas, talpinantis lietu- vių kandidatų vardus laimės. Nominacijos įvyks rugsėjo 8 dieną. A. K.

Brooklyn, N. Y.

A. A. A. Paulauskas

Rugpjūčio 21 dieną Green- point ligoninėje mirė senas brooklynietis Antanas Pau- lauskas, sulaukęs 56 metų am- žiaus. Velionio kunas buvo pašarvotas Aramiskio koply- čioje ir tapo palaidotas rug- pjūčio 24 d. iš Apreiškimo pa- rijos bažnyčios į šv. Jono ka- pines. Velionis paliko seserį Veroniką ir švogeri Antaną Armakauskus. Rep.

Lietuvių Kareivių Suregistravimas

Lietuviškos organizacijos ir laikraščiai turėtų tą darbą pradėti ir atlikti

Paskutiniu laikų mūsų spau- doje vis daugiau rašoma ir ke- liama klausimas apie reikalą suregistruoti lietuivius jaunu- lius, tarnaujančius dabartiniu metu Amerikos kariuomenėje. Prie to, tas reikalas, kiek ži- nau, yra apkalbamas ir orga- nizacijose.

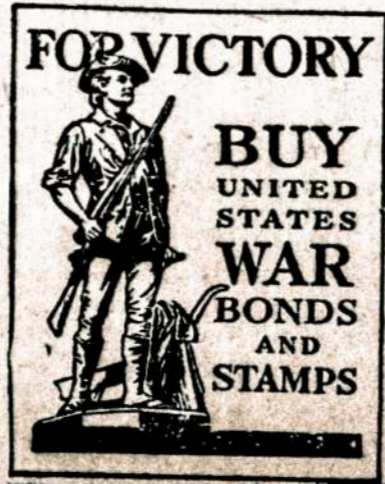
Butų labai gražus ir pavyz- dingas darbas tai padaryti. Tolygu pasakius, yra net bu- tinas reikalas suregistruoti ir žinoti kiek mūsų tautos jauni- mo šiandien randasi Dėdės Sa- mo karių eilėse, kurie gina šios šalies demokratinę sant- varką ir kartu kovoja del at- gavimo Lietuvai nepriklauso- mybės.

Lenkų, čekų, amerikonių ir kitų tautų organizacijoms yra žinoma kiek jų tautybės sunų šiandien randasi armijoje. Jų organizacijos išėjusių ir išei- nančių į karo tarnybą vyrų suregistravimo darbą jau senai sugebėjo atlikti. Teko pas- tebėti svetimtaučius kareivius gaunant iš jų miestų bei miestelių majorų, jų organi- zacijų ir laikraščių "hono- rable" pažymėjimus; iš orga- nizacijų laiškus, pagerbimo korteles, dovanas ir tt.

Lietuvių organizacijoms irgi būtinas toks savo tautybės vyrų kareivių suregistravimo darbas. Lietuvių kareivių šian- dien tarnaujančių šalies gyni- me yra per keliolika tūkstančių. Jie išsklaidyti po visą šalį ir daug jų jau randasi karo frontuose, kaip Europoje, Anglijoje, Australijoje, Afri- koje, Filipinuose, Havajuose ir kitur. Daugelis iš jų gal padės galvas gindami jusų tei- see laisvai gyventi. Žinau, ke- letas mano draugų lietuvių jau padėjo savo gyvybes ant laisvės aukuro...

Pagerbdami mūsų tvirtus kunu ir siela lietuivius karius suregistruokite per organizaci- jas ir laikraščius. Laikui bė- gant, bus istorinis dokumentas ir garbė lietuvių tautai davusii sunus kariauti už pa- vergtų tautų laisvę. Paduokite savo sunų, brolių ir giminių vardus ir vietas esančių kariuomenėje savo orga- nizacijoms, o jos perduos spaudai.

Pagerbkite savo grynųjų. Kareivis P. Juknys.

NAMINIS FRONTAS

Produkcijos koncentravimas

Ča "produkcijos sukontra- vimas" reiskia ir kaip jis vei- kia, šia savaitę matysime pe- čių gaminimo industrijoj įvai- riuose miestuose. Karo Gamy- bos Taryba įsakė pečių gami- nimo industrijai įvesti progra- mą, sulig kurio civilinė pro- dukcija bus sukoncentruota į apribotą skaitlių mažų įstai- gų, didesnės įstaigos bus pa- keistos karo reikalams.

Donald Nelson, WPA gal- va, pranešė praeitą savaitę, kad produkcijos sukoncentra- vimo planas bus išbandytas kitose civilinėse industrijose.

Moterys karo darbuose

Milijonas moterų dabar dir- ba reikalingose karo industri- jose. Jų skaitlius du syk pa- daugėjo nuo Suv. Valstijų į- stojimo į karą prieš Ašies jie- gas ir tikima, kad iki šių me- tų galo karo pramonėse kitas milijonas moterų dirbs.

Moterys dirbą valdiškuose darbuose ir privatinėse indus- trijose, gamindamos reikme- nis armijai ir laivynui. Mote- rys gamina parašutus ir kai- linus drabužius mūsų oro jie- goms, nuodingųjų dujų kau- kes, žiuronus, teleskopus ir šimtus kitų daiktų. Jų darbas yra svarbi dalis mūsų karo pastangose.

Kova sulaukyti gyvenimo iš- kašcius yra kova, kurioje ne- gali būti pertraukos; sulauky- ti gyvenimo iškašcius mes vi- suomet turime būti veiklys. Kas tik pamena pereitą karą, žino kas įvyksta kada kainos nekontroliuojamos. Suv. Valstijose gyvenimo iškaščiai taip aukštai pakilo, kad visai nesu- tiko su algomis.

Pereitame kare, pav. paš- tu siunčiamą (mail-order) darbininkų kelių kainą pakilo nuo 82 centų ligi \$2.95. Darbo drabužiai — žakietai, marškiniai ir kelnės — yra svarbūs daiktai, biudžete kiek- vienos dirbančios šeimos ir butinai reikalingi.

Pereitą savaitę Kainų Ad- ministracijos Ofisas ėmė žy- giu nustatyti vidutinę kainą darbo drabužiams. OPA ma- tė, kad jeigu darbo drabužių industrijoj padėtis nebus su- korektuota, kainos šių drabu- žių bus labai aukštos. OPA nukirto maksimumo kainą me- džiagos del darbo drabužių ir vėliau sumažino maksimumo kainas, kurias išdirbėjai ir ur- mų pardavėjai galėjo imti už šių nus drabužių. Ir dabar A- merikos industrijos ir žemdir- bystės darbininkų drabužių kainos nebus aukštesnės už kovo mėnesio kainas.

Karo Departamentas veda rekrutavimo vaju del 100,000 prityrusių mechanikų ir tech- niniių darbininkų tarnauti ar- mijos aviacijoj, signaliniam korpuse ir ordnance departa- mente. "Pasekmingi aplikant- tai prie darbo bus lavinami gauti armijos techninio dar- bininko laipsnį", departamen- tas pranešė. Karo aviacija reikalauja lėktuvams mecha- nikų, šarvininkų, radio mecha- nikų, radio operatorių, metalo darbininkų ir suleidėjų (plie- no). Signalinis korpusas jieš- ko telefonų ir telegrafo vielų sujungėjų, "installer-repair- men", "repeatermen", radio operatorių ir taisytojų, tele- grafo operatorių ir taisytojų, ir tt. Ordnance departamentui reikalinga instrumentų patai- sytojų, "diesel" inžinų mecha- nikų, elektrikų, optikų ir ra- dial-inžinų mechanikų. Visi aplikantai turi būti Suv. Valstijų piliečiai tarp 18 ir 44 metų amžiaus ir visi turi gau- ti paliausavimą nuo savo vie-

tinės drafto tarnybos. Jie pri- valo būti tinkami militariniai tarnybai pagal dabartinius sveikatos standartų, departa- mentas praneša. Aplikacijos reikia siųsti tiesiog į vietinį Army and Air Corps rekruta- vimo ofisą.

Kaip vyksti į darbą arba į miestą — gatvekarium, busu, požeminiu traukiniu, elevato- riu arba traukiniu? Su atei- nančiu mėnesiu tikėkite su- laukti permainų. Office of Defense Transportation įspė- ja, kad su rugsėjo mėnesiu šalies vietinės transportacijos sistemos vilks sunkiausią naš- tą visoj istorijoj. Jau dabar visos sistemos neša 40% dau- giau, negu 1940 m. ir su mo- kyklų atidarymu bus daug daugiau pasažierių. Tas rei- kia, kad nevisi žmonės galės karuose sėdėti, daug turės stovėti, reikės toliau keliauti pasiekti buso stotį ir reiskia daug kitų nepatogumų. Tie ne- patogumai neišvengiami, vis mažiau privačių automobilių bus vartojama ir mūsų armi- ja karo darbininkų vis auga.

Rinkimas atliekamo metalo, gumos, skardos, riebalų ir kitų medžiagų, kurios taip butinai reikalingos karo produkcijos programai vis darosi svarbes- nis su kiekvienu. Mūsų karo fabriksams dabar žaliava yra labai reikalinga ir normaliai šaltiniai negali jos pristatyti. Todel valdžia atsišaukia į visą šalį su prašymu dėti pastan- gas viršminėtą medžiagą rink- ti. Šis rinkimas papildo vis augančius trukumus.

Virtuvės riebalų taupymas amerikiečiams yra naujas da- lykas. Jeigu kiekvienu seimi- ninkė šalyje taupyti tik 2 svaru šio joms beveik nereika- lingo daikto per mėnesį, būtų surenkama bilionas svarų ga- minimui sprogstamųjų reik- menų, apsaugojančių aptepi- mų (coatings) tankoms ir ka- ro laivams ir tt.

Seimininkės prašomos atsar- giai taupyti sekamus:

1. Visus riebalus nuo (pe- čiuje) kepto kumpio, jautie- nos, avienos ir paukštienos.
2. Riebalus nuo steikų ir veršienos.
3. Visus nupirktus riebalus (taukinius, daržovinius ir tt.), kurie vartojami kepti bulve- žius, kukulius ir kitą maistą.
4. Riebalus nuo lašinukų, dešrų ir kito panašaus maisto. Juos taupykite sekančiais:
  1. Gerai išplaukite skardinę dėžutę (nuo kavos arba tau- kų) ir persunktus riebalus į- pilkite į skardinę dėžutę. Rie- balus laikykite tik metalinėj, nevertokite popierinių ar stik- liniių indų.
  2. Laikykite skardinę dėžu- tę vėsioj vietoj, geriausia šal- dytuve.
  3. Kada seimininkė turi ma- žiausia svara, turi nunešti į mėsos krautuvę, kuri prisi- da prie vajuus. Krautuvės sa- vininkas užmokės seimininkei nustatytą kainą, numušęs vie- ną centą padengimui jo išlai- dy.
  4. Riebalai šiaip kolektuoti nebus vartojami kaip maist- as.
  5. Patarta nenešti riebalus į mėsos krautuvę savaitės pa- baigoje, geriau nešti pradžio- je.

Office of War Information.

Jieško Darbininko

Pajieškau darbininko ukio darbams. Gali būti vedęs ar pavienis, bile tik gali dirbti. Darbas žiemą ir vasarą. Už- mokestis gera. Kreipkitės šiuo adresu: A. WISNAUSKAS, Rt. 2, Box 114, Hart, Michigan.

Išveštų Rusijon Lietuvos Žmonių Sąrašas

(Tęsa)

- Drabatinė Marija (Myko- las), 50, ukininkė — g. v. Korsakai, Zaslai.
- Dragys Vincas, gim. 1892, tarnautojas; Dragienė Marija, gim. 1897 — g. v. Vilnius.
- Dragunas Aleksandras (Kri- stupas), 36, mokytojas; Dra- gunienė-Zuzevičiūtė Genė, 26, šeimininkė; Dragunas Gintau- tas (Aleksandras), 6 metų; Dragunaitė Laimutė (Aleks- andras), 6 mėn. — g. v. Gu- dakiemis, Onuškis.
- Dragunienė Regina, gim. 1892, ukininkė — g. v. Kur- moniai, Linkuva.
- Draugunaitė Magda l e n a (Juozas), 24, darbininkė — g. v. Vilkaviškis.
- Draseika Julius (Mikas), gim. 1899, tarnautojas; Dra- seikienė Antanina (Antanas), 34, šeimininkė — g. v. Kedai- niai.
- Draugeliene-Zilinskaitė Ona, 55, ukininkė; Draugelis Pranas (Antanas), 38, darbinin- kas; Draugelis Keistutis (An- tanas), 9 metų — g. v. Jurė, Kazlai.
- Draugelis Andrius (Jonas), 35, karininkas — g. v. Tra- kai.
- Draugevičienė Zofija (Ka- jetonas), 66, šeimininkė — g. v. Vilnius.
- Draugovenas Algirdas (Pet- ras), 34, inžinierius — g. v. Vilnius.
- Draudauskas Tadas (Igne- nis), 29, ukininkas — g. v. Skuoda, Tirkšliai.
- Dreguraitis Aleksand r a s, 40, policininkas; Dreguraitie- nė Elena — g. v. Sialiai.
- Dreko Juozas (Mykolas), 37, darbininkas — g. v. Vil- nius.
- Drema Bronius (Juozas), 22, ukininkas — g. v. Vilnius.
- Drevinskas Antanas (Anta- nas), 52, teisininkas; Drevin- sienė-Mockaitė Antanina, 45 — g. v. Kaunas.
- Drikas Pranas (Jonas), 40, mokytojas; Drikiene-Ziupsny- tė Genovaitė, 35, mokytoja; Drikytė Genovaitė-Vida (Pranas), 4 metų — g. v. Sviliai, Josvainiai.
- Drintelis Balys (Gabrie- lius), gim. 1917, ukininkas— g. v. Rakauskai, Adutiškis.
- Drobušas Edvardas (Adol- fas), 33, darbininkas — g. v. Kaunas.
- Drochomireckis Vladimiras, 30, ukininkas; Drochomirec- kienė Halina, 39, ukininkė; Drochomireckis Andrius (Vla- dimiras) 2 metų; Drochomi- reckis Marijonas (Vladimi- ras), 6 metų — g. v. Skirlai- nai, Pabradė.
- Dronseika Julius, 34, tar- nautojas — g. v. Kedainiai.
- Droz Antanas (Antanas), gim. 1905, darbininkas — g. v. Vilnius.
- Drozovski Liudas, 53, val- dininkas; Drozdovskienė Emi- lija, 52; Drozdovskaitė Emili- ja (Liudas), 33; Drozdovski Kazys (Liudas), 12 — g. v. Vilnius.
- Dručiunas Jonas (Nikode- mas), 40, kareivis — g. v. Panevėžys.
- Druktenis Vincas, 76, uki- ninkas; Druktenienė Valerija (Feliksas), 60, ukininkė — g. v. Budai, Eržvilkas.
- Drutal Jonas (Juozas), 46, ukvedys — g. v. Sačininkai, Vilnius.
- Drutas Valerijonas, 50, pre- kybininkas; Drutienė Paulina, 40 — g. v. Vilnius.
- Drutys Boleslovas (Stasys), 44, ukininkas; Drutienė Mag- dalena (Motiejus), 32, ukinin- kė; Drutytė Ona (Boleslovas), 18; Drutys Kostas (Boleslo- vas), 16; Drutys Antanas (Boleslovas), 11 metų; Druty- tė Anelė (Boleslovas), 6 me- tų; Drutys Jonas (Boleslo- vas), 8 metų; Drutys Juozas (Boleslovas), 4 metų; Druty- tė Genė (Boleslovas), 2 metų; Drutytė Marija (Boleslovas), 3 mėnesių — g. v. Vaiponiš- kiai, Punkskas.
- Družinskas Mečys, gim. 1909, darbininkas; Družin- sienė-Karpiciūtė Janina (Pet- ras), gim. 1921 — g. v. Va- rena.
- Dobunevič Petras (Julius), 46, tarnautojas — g. v. Vil- nius.
- Dobunevičius Viktoras, 48, tarnautojas — g. v. Vilnius.
- Dubaševskas Juozas (Pet- ras), 49, miško sargas; Du- baševskaitė Stefa (Juozas); Dubaševskaitė Jonė (Juozas) — g. v. Martinkoniai.
- Dubauskas Viktoras (Anta- nas), 30, tarnautojas; Du- bauskienė-Šickaitė Leonija (Baltrus), 26, darbininkė; Dubauskas Romualdas (Vik- toras), 5 metų; Dubauskas Algimantas (Viktoras), 9 mė- nesių — g. v. Kybartai.
- Dubauskienė Marija (Domi- jonas), 35, siuvėja — g. v. Burgaičiai, Kiduliai.
- Dubauskienė Janina (Juo- zas), 32, mokytoja; Dubaus- kas Andrius, 6; Dubauskaitė Jadvyga, 3 metų — g. v. Sventionys.
- Dubickis Edvardas (And- rius), 32, daržininkas — g. v. Vilnius.
- Dubickis Ignas (Vincas), 45, policininkas — g. v. Vil- kaviškis.
- Dubinka Juozas (Kazys), 26, darbininkas — g. v. Ke- dainiai.
- Dubinovič Teodoras (Jo- nas), 58, ukininkas — g. v. Miūkūnai, Adutiškis.
- Dubickas Juozas (Antanas), gim. 1911, darbininkas — g. v. Balbieriškis.
- Dubinskas Pranas (Balys), gim. 1905, mašinistas — g. v. Kaunas.
- Dubinskienė Veronika (Ka- zys), 39; Dubinskas Algirdas (Juozas), 7; Dubinskaitė Ele- na (Juozas), 5 metų; Dubins- kaitė Marija (Juozas), 2 me- tų — g. v. Bobrauniukai, Ger- večiai.
- Dubinskaitė Pranė (Sta- sys), 60, šeimininkė — g. v. Kaunas.
- Duda Juozas, su žmona ir 5 vaikais, 35, miško sargas — g. v. Dubulis, Anykščiai.
- Duda Mykolas (Jurgis), 53, inžinierius; Duda Vladas (Stasys), 30, kareivis — g. v. Vilnius.
- Dudaitė Uršulė (Juozas), 40, tarnautoja — g. v. Kaunas.
- Dudek Irena (Jonas), 26 — g. v. Vilnius.
- Dudelis Jofimas (Fedotas), 28, darbininkas — g. v. Šven- cionys.
- Didelias Jonas (Fedotas), 36, darbininkas — g. v. Šven- cionys. (Daugiau bus)

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

Mūsų Advokatai

Adv. C. Voketaitis
66 Court Street
Brooklyn, N. Y.
Tel.: TRiangle 5-3622
Tel.: EVergreen 8-7179

Adv. K. P. Gugis

Chicago, Ill. Kamb. 1431-1434
Namuose: 3323 So. Halsted St.
Ofisas: 127 No. Dearborn St.
Vakaris: 6 iki 8:30

Mūsų Biznieriai

A. J. KUPSTIS
SLA N A R Y S
Tel. So. Boston 9423
322 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

Real Estate & Insurance
Specializuojam: Bizniais,
Gyvenimo Namais ir Farmom
Mandagus ir Greitas Patarnavimas

JOHN NAGHTEN & CO.

ESTABLISHED 1863, INSURANCE
1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois

SLA Pagelbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

Cekiai išrašyti rugpjūčio 29, 1942

Išmokėtos pomirtinės

Išmokėtos ligoje pašalpos

- MATIJOŠIUS VASIKONIS, 10 kp., Philadelphia, Pa., gi- mės rugs. 21 d., 1862 m., Suvalkų rėd. Prie SLA prisirasė sausio mėn., 1903 m. Numirė liepos 24 d., 1942 m. nuo kraujapudžio. Velionio sunui, Stasiui Vasikoniiui, pomirtines išmokėta \$300.00
- JONAS MILLEKIS, 86 kp., Pittsburgh, Pa., gimęs spal. 22 d., 1901 m., Anglijoje. Prie SLA prisirasė kovo 1 d., 1929 m. Numirė rugp. 3 d., 1942 m. vidurių li- ga. Velionio moteriai, Marei Millerienei, pomirtinės išmokėta \$600.00
- BENEDIKTAS SAVICKAS, 91 kp., Harrison, N. J., gi- mės gruod. 2 d., 1878 m., Dapšonių kaime, Panevėžio apskr., Kauno rėd. Prie SLA prisirasė lapkr. 12 d., 1916 m. Numirė rugp. 5 d., 1942 m. nuo appendici- tis. Velionio moteriai, Uršulei Savickienei, pomirtin- nės išmokėta \$300.00
- ELZBIETA PLIOPLIENĖ, 274 kp., Spring Valley, Ill., gimus gruod. 20 d., 1884 m., Mariampolės apskr., Suvalkų rėd. Prie SLA prisirasė kovo 4 d., 1923 m. Numirė rugp. 14 d., 1942 m. nuo coronary throm- bosis. Velionės vyriui, Kaziiui Pliopliui, pomirtinės išmokėta \$300.00
- MARTINAS WALIULIS, 359 kp., Dorchester, Mass., gi- mės rugp. 16 d., 1888 m., Lietuvoje. Prie SLA pri- rasė rugp. 1 d., 1936 m. Numirė liepos 1 d., 1942 m. nuo coronary occlusion. Velionio dukterei, Mil- dred Dapšys, ir nepilnamečių vaikų globėjai, Char- lotte Shork, pomirtinės išmokėta \$600.00

Viso \$2,100.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$74,822.36

Nauji nariai

- P. PAJAJUIS, 1 kp., Edwardsville, Pa. Sirgo 9 savaites \$54.00
- P. AUGUSTAITIS, 12 kp., Nanticoke, Pa. Sirgo 11 s. 59.00
- H. KOVAL, 49 kp., Boston, Mass. Sirgo 5 s. ir 3 d. 33.00
- S. PASEKARNIS, 55 kp., Chicago, Ill. Sirgo 5 s. 15.00
- M. RASTAUSKIENE, 124 kp., Hartford, Conn. Sirgo 24 s. 108.00
- R. STATKIENE, 150 kp., Zanesville, Ohio. Sirgo 5 s. ir 4 d. 34.00
- A. BAKSIS, 175 kp., Lowell, Mass. Sirgo 1 s. ir 4 d. 15.00
- J. STALGAITIS, 204 kp., Tamaqua, Pa. Sirgo 6 s. ir 2 d. 76.00
- K. MACHINSKY, 211 kp., Mahanoy City, Pa. Sirgo 17 s. 87.00
- J. BUGAILISKIS, 289 kp., Sidney Mines, Can. Sirgo 6 s. ir 1 d. 62.00

Viso \$543.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$38,875.30

Pirmo morgičiaus paskolos

PAUL MOLIS & EUGENIJA MOLIS, 1982-1984 — 25-th Street, Detroit, Mich. \$3,800.00

M. J. VINIKAS,
SLA sekretorius.